

SLOVENSKI NAROD

Ishaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 30 peti a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati peti vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisli se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODEBUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

DVE NEMČIJI

Južna Nemčija z Bavarsko na čelu je pričela borbo proti prikriti Papenovi diktaturi — Skupna avdijsenca južno-nemških ministrskih predsednikov pri Hindenburgu

Berlin, 11. junija. Najvažnejši dogodek v najnovejšem notranjepolitičnem razvoju Nemčije je korak ministrskih predsednikov južnonemških držav Bavarske, Württemberške in Badenske, ki so se sestali v Karlsruhe h konferenci, na kateri so razpravljali o najnovejših dogodkih v nemški notranji politiki. Rezultat teh posvetovanj je bil, da so se brzojavno obrnili na predsednika nemške republike Hindenburga in prosili za skupno avdijsenco, da mu pojasnijo stališče južnonemških držav.

Ze za časa krize, ki je izbruhnila po nenadni ostavki Brüningove vlade, je bilo slišati iz južnonemških držav ogrožene proteste zaradi razvoja dogodkov in že takrat se je naglašalo, da so Bavarska, Württemberška in Badenska pa tudi Saška odkrito zagrožile, da se bodo južnonemške države odločile za samostojno politiko popolnoma neodvisno od Berlina in sploh severne Nemčije. Ministrski predsedniki južnonemških držav so se danes dopoldne sestali v Berlinu, kjer bodo imeli popoldne konferenco z državnim kancelarjem Papenom, nakar bodo jutri sprejeti v skupni avdijsenci pri predsedniku republike. Zahtevali so sicer, naj jih sprejme same, toda Hin-

denburg je to odklonil in vztrajal pri tem, da mora prisostvovati tej avdijsenci tudi državni kancelar Papen.

Rezultat te senzacionalne avdijsenice pričakujejo v vsej Nemčiji, pa tudi v inozemstvu z ogromnim zanimanjem. Kakor se zatrjuje v poučenih krogih, bodo predvsem protestirali proti načinu rešitve zadnje vladne krize z imenovanjem Papenovega kabineta, kakor tudi proti nameravanemu imenovanju državnega komisarja za Prusko. S tem bi bil ustvarjen preudic in bi se lahko zgodilo, da bi Papenova vlada odstavila tudi vsako drugo deželno vlado, ki bi ji ne bila po godu in imenovala svojega komisarja. To bi značilo grdo kršitev deželne avtonomije in poseganje v zadeve, ki so pridržane izključno deželam samim. Vsi trije južnonemški ministrski predsedniki so pristali centruma, odnosno bavarske ljudske stranke.

Zanimivo je, da je državni zunanji minister Gayer že sredi poskušaj paralelizirati akcijo južnonemških držav, naglašajoč v svoji izjavi poseben način življenja in kulturna svojstva posameznih nemških držav, ki da jih bo vlada spoštovala tudi tedaj, če bo prišlo do revizije weimarske ustave. Gayerjeva

izjava pa ni našla zaželjenega odmeva in tako tisk kakor politični krogi so zelo rezervirani. Socialno-demokratski »Vorwärts« le poudarja, da je pač bilo slišati besede, ni pa videti dejanj. Toda sedanjí čas ni primeren za govoricenje, marveč je treba krepkega dela.

Skupno avdijsenco ministrskih predsednikov južnonemških držav se komentira v političnih krogih kot dokaz, da je akcija za sodelovanje južne Nemčije že zelo napredovala in da bo morala Papenova vlada vsakakor računati s tem dejstvom. »Münchener Neueste Nachrichten« pišejo, da je pač vsekakor izreden primer, da zahtevajo skupno avdijsenco ministrski predsedniki treh dežel in da kaže baš to dejstvo na resnost položaja v Nemčiji. Ne more biti nobene dvoma, naglašajo list, da je le največja skrb dovela ministrske predsednike do tega koraka. Naravno je, da bodo ministrski predsedniki izkoristili to priliko ter obrazložili Hindenburgu svoje stališče glede revizije ustave. Način, kako je novi državni kancelar začel obravnavati prusko vprašanje, je izzval v vseh nemških, zlasti pa južnonemških deželah veliko nezadovoljstvo in ogorčenje.

Pred ostavko francoskega finančnega in proračunskega ministra?

Spor zaradi nameravanega znižanja uradniških prejemkov.

— Pariz, 11. junija. AA. Uradni krogi demantirajo vest, da sta finančni minister in minister za državni proračun podala ostavko. Ta vest je sicer krožila na borzi, a je bila brez podlage. Iz poročil listov se da sklepati, da so vesti o stavi finančnega ministra in ministra za drž. proračun nastale zato, ker so člani vlade zamerili finančnemu ministru Germainu Martinu, da je v neki svoji izjavi govoril o znižanju uradniških plač. »Echo

de Paris« navaja, da je ta vest izzvala veliko nezadovoljstvo med uradnim svetom, ki je baš pri zadnjih volitvah večinoma glasovalo za stranke kartela. List smatra, da bosta ta dva ministra izstopila iz vlade, ako njun načrt o znižanju osebnih izdatkov ne bo sprejet do 31. julija. — »Volontek« je mnenja, da je mogoče rešiti sedanje proračunske težave le s predhodno splošno rešitvijo zamotane evropske krize.

Vsi sorodniki atentatorja Sbardelotta aretirani

Starši in vsi bratje in sestre v zaporu — Fašistični tisk zahteva Sbardelottovo glavo

Rim, 11. junija. g. Protifašistični terorist Sbardelotto, ki je bil preteklo soboto aretiran pred vladno palačo zaradi suma, da je pripravljaval atentat na Mussolinija, je bil danes prepeljan v državne zapore Regina Coeli in izročen fašističnemu sodišču za zaščito države. Sbardelotto so zaprli v posebno celico, ki bo pod stalnim nadzorstvom straže. Prva preiskava je že uvedena. Celokupni tisk piše nenavadno ostro proti fašistični koncentraciji v Parizu ter njenim voditeljem in emisarjem v Italiji. Za zločince, ki stremijo Mussoliniju po življenju, ne sme biti nobene milosti. Z mnogo hujšim poudarkom kot doslej za-

htevajo listi Sbardelottovo glavo. Medtem so bili aretirani v svojem rojstnem kraju Bellunu tudi Sbardelottovi starši. Vsa rodbina, ki šteje 12 članov, je bila, kakor je ugotovila preiskava, protifašistično usmerjena. Obtožnica proti izdevalcu bomb Bovoneu in njegovim tovarišem, ki bodo prišli prihodnji tork pred posebni tribunal za zaščito države, poudarja udeležbo dumajske pesalke Blachove pri vseh Bovonovih terorističnih činih. Blachova je baje pomagala Bovoneu izdelovati bombe in nameščati peklenke stroje. Prav posebno je bila udeležena pri atentatih v Bolgini in Turinu.

Anarhistični pokret v španiji

Debata v španskem parlamentu o stavkarskih izgrelih sindikalistov in komunistov v Andaluziji

Madrid, 11. junija. AA. Na kraju današnje seje je zbornica razpravljala o interpelaciji, vloženi o socialnem položaju v Seviliji.

Radikalni poslanec Ferrer je obdolžil poslanca Balbotina in druge sindikalistične poslance, da so povzročili socialnih neredov v Andaluziji. Notranjemu ministru je obljubil, da bodo njegovi pristavi v Andaluziji podpirali oblasti pri ohranitvi reda in miru.

Ferrerov napad je izzval ostre protiklake na skrajni levi. Poslanec Balbotin je pri tej priliki ostro napadel republikanske socialiste, industrijske, civilno stražo in bivšega guvernerja Seville, Sola.

Poslanec Sol je v odgovoru sindikalističnim poslancom opozarjal, da vlada v po-

krajini Seville huda kriza. Tamkaj je sedaj kakih 7000 organiziranih delavcev, ki nečajo delati in ki imajo nalog, da povzročajo nerede. Zadržna stavka je imela namen uničiti vse blagostanje pokrajine. Stavka je bila posledica kongresa sindikalistov in komunistov v Seviliji, ki je proglasil za izdajalca poslance Jumezeza, ker se ni postavil na čelo delavskega pokreta. Naloga zadnje stavke ni bila pomagati kmetu v Andaluziji, marveč razbiti vse gospodarske pogoje za delo in napredek. Pri teh načrtih pa si komunisti in sindikalisti niso edili. Komunisti so za splošno zapoved, sindikalisti pa proti vsakemu delu in prideli. Svoj govor je poslanec Sol končal s pohvalo civilni straži in redarstvu.

Elektrifikacija dravske banovine

Ljubljana, 11. junija.

Od kluba elektroinženjerjev Udruženja jugoslovenskih inženjerja in arhitekta, sekcija Ljubljana, smo prejeli tole obvestilo:

Preskrba dežele z električno energijo je važen predpogoj za gospodarski procvit naroda. V naši banovini je zavzela elektrifikacija že tak razmah, da je sedaj nujno treba misliti na smoteno in sistematsko elektrifikacijo vse banovine. Mnogo se je razpravljalo o elektrifikaciji, deloma tudi v javnosti. Iznesla so se tako različna mnenja, da si javnost ne more tvoriti pravilne sode.

Zato se je klub elektroinženjerjev UJIA svest si odgovornosti, odločil na predlog nekaterih članov baviti se s problemom ter določiti enoumne smernice za izvedbo sistematske elektrifikacije. Klub je prepričan, da mora vestno, pravilno in objektivno proučevanje tega za narod tako važnega problema dovesti vse strokovnjake do istega rezultata.

Ker zahteva rešitev tega problema vsestransko proučevanje najrazličnejših vprašanj, Klub stavljeni si naloge še ni mogel dokončati, pač pa je dosedaj določil splošne smernice za svoje nadaljnje delo in za izvedbo elektrifikacije. Mnenja je, da je dolžan obvestiti javnost o teh smernicah, ki se lahko zgostijo v naslednje tri točke:

1. Elektrifikacija je preskrba vsakega interesenta s trajno kar najcenejšo energijo v zadostni množini z najmanjšimi sredstvi in tehnično najpopolnejše.

2. Elektrifikacija se mora v vsakem pogledu izvršiti v skladu z narodnimi interesi.

3. Vodstvo elektrifikacije v dravski banovini naj ima banovina.

Z ozirom na razne vesti o sodelovanju državnega rudnika v Velenju s Kranjskimi deželnimi elektrarnami, je Klub zavzel sledeče stališče:

Klub elektroinženjerjev UJIA pozdravlja sodelovanje Kranjskih deželnih elektrarn z državnim rudnikom v Velenju, ker tvori dobro začetno bazo za elektrifikacijo dravske banovine v zvezi z elektrifikacijo države in sicer tako iz narodno-gospodarskega kakor tudi iz energijsko-gospodarskega stališča.

Klub obsoja vsako zaviranje sodelovanja Kranjskih deželnih elektrarn z državnim rudnikom v Velenju in delo proti obojestransko koristni pogodbi med obema kot nacionalno neprimerno in za narodno gospodarstvo škodljivo.

Skrajšanje delovnega časa v angleških rudnikih

London, 11. junija. AA. Gornja zbornica je sprejela zakon o sedempolurnem delu v rudnikih.

Četrtnska vožnja za Aškerčevo proslavo in svečanost »Soče«

Beograd, 11. junija. Ministrstvo za promet je dovolilo polovično vožnjo za vse udeležence Aškerčeve proslave v Rimskih toplicah in četrtnsko vožnjo na svečanost razvija prapora društva »Soče« v Ljubljani proti društveni izkaznici.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza

daas ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Devize: Amsterdam 2274.27—2285.63, Berlin 1329.84—1340.64, Bruselj 782.95—786.89, Curih 1097.35—1102.85, London 205.79—207.39, Newyork ček 5688.13—5616.39, Pariz 221.24—222.36, Praga 166.34—167.20, Tret 287.57—289.97, Stockholm 1046.59—1076.59.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih, 11. junija. Beograd 9.05, Pariz 2016.74, London 18.81, Newyork 512.—, Bruselj 71.35, Milan 26.26, Madrid 42.20, Amsterdam 207.80, Berlin 121.37/4, Sofia 3.70, Praga 15.18, Varšava 57.40.

Angleški predlog za brisanje reparacij in dolgov

Senzacionalne informacije »Timesa« o predlogih, ki jih bo stavil Macdonald v Parizu, Lausanni in Ženevi

London, 11. junija. Ministrski predsednik Macdonald in zunanji minister Simon sta odpotovala danes dopoldne v Pariz. Kakor se izve, namerava Macdonald v vprašanju reparacij in glede razorožitve zopet prevzeti inicijativo. Predvsem namerava predlagati takojšnjo zaključitev brezuspešnih posvetovanj vojaških strokovnjakov v Ženevi in zahtevati, da se sklene mednarodni sporazum, po katerem bi se za daljšo dobo ustavilo vsako oboroževanje. Včeraj popoldne je imel Macdonald poldrugourno avdijsenco pri kralju Juriju.

Pozornost je vzbudil današnji uvodnik »Timesa«, ki ga smatrajo za poloficijsko napoved Macdonaldovih predlogov. »Times« naglašajo, da gleda angleška vlada z mnogo večjim zaupanjem na lausnansko konferenco, kakor poprej. List nastopa proti vsaki obnovi reparacijskega moratorija ali sklenitvi drugih sličnih začasnih ukrepov naglašajoč, da je napočil čas, da se napravi konec reparacijskim in drugim političnim dolgovom. Če se to ne bi dalo doseči že ta mesec, potem naj se vsaj v načelu sklene istočasno z ukinitvijo reparacijskih plačil tudi ukinitve meddržavnih političnih dolgov. »Times« pozivajo Macdonalda, naj

prevzame inicijativo, da se ta proces čim prej konča. Angleška vlada lahko mirno v imenu vsega angleškega imperija izjavi brisanje dolgov napram Angliji vsaki državi, ki bi istočasno pristala na brisanje svojih reparacijskih terjatev do Nemčije. Tako izjava bi gotovo dala silno pobudo vsem drugim državam. Tudi glede razorožitvene konference pričakujejo »Times« povoljnih rezultatov, ker zahteva, da se sklene sporazum po katerem naj vse v Ženevi zastopane države sklenejo, da se odreče vsakemu povišanju izdatkov za oboroževanje. Končno poudarja list, da bodo razgovori med Macdonaldom in Herriotom v Parizu utrlj pot za doseg te ciljev.

Pariz, 11. junija. Ministrski predsednik Herriot je sredi dolgo konferiral najprej z nemškimi, nato pa z italijanskimi poslankom o pripravah za lausnansko konferenco ter jima obrazložil tudi namen in pomen svojih razgovorov, ki jih bo imel z Macdonaldom. Iz dejstva, da Macdonald in Simon ne spremljajo strokovnjaki, sklepajo v političnih krogih, da se na sestanku med Macdonaldom in Herriotom reparacijsko vprašanje ne bo obravnavalo o tehnične marveč zgolj o politične strani.

Pruski spor vedno bolj kompliciran

Papen ignorira prusko vlado in razpravlja samo s hitlerjevskim predsednikom pruskega deželnega zbora

Berlin, 11. junija. AA. Pruski deželni zbor se bo sestel po vsej priliki 16. junija. Predsednik pruskega deželnega zbora nacionalno-socialistični poslanec Kerrl je izjavil novinarjem, da bo zahteval od odbora bivšega deželnega zbora, naj skliče deželni zbor na ta dan. Pri tej priliki je pokazal novinarjem pismo ministra Hurtsiefera, vodje interimske vlade na Prusku. Kerrl se čudi, da pruski vladi ni všeč, da državni kancelar obhaja naravnost s predsednikom novega pruskega deželnega zbora o ureditvi

vladnih razmer na Prusku. V tej stvari gre za legislativno vprašanje, ki ne spada v kompetenco odstopivše pruske vlade. Edin, ki lahko tu govori, je predsednik novega pruskega deželnega zbora. Kerrl je prošil ministra Hurtsiefera, naj mu sporoči, kje se nahaja predsednik odstopivše pruske vlade Braun. Pruski deželni zbor sme predčasno razpustiti le odbor trojice, ki obstoja iz predsednika pruske vlade, predsednika deželnega pruskega zbora in iz predsednika državnega sveta.

Sestanek Wilhelma z bivšim prestolonaslednikom

Haag, 11. junija. d. Bivši cesar Wilhelm je zaprosil nizozemsko vlado, naj mu dovoli, da zapusti za nekaj časa Doorn in odpotuje v Zantvoort na holandski obali, kjer bi se rad sestel s svojim starejšim sinom, bivšim prestolonaslednikom. Nizozemska vlada je baje že ugodila tej prošnji. To bo prvič po l. 1918., da bo bivši cesar zapustil Doorn. V poučenih krogih so mnenja, da cesarjev sestanek s prestolonaslednikom ni v zvezi s politiko, ker Viljem v zadnjih tednih ni sprejel nobene politične osebnosti iz Nemčije.

Ameriško zlato se seli v Evropo

Cherbourg, 11. junija. Davi je prispel v tukajšnjo luko ameriški parnik, ki je pripeljal za 640 milijonov francoskih frankov zlata iz Amerike. Zlato je namenjeno za več evropskih bank, največ pa za francosko Narodno banko. Zlata zaloga francoske banke se j. minulem t. »u ponovno po- višala za 700 milijonov ter je dosegla rekordno višino 80.170.500.000 frankov. Tudi devize so porastle za 400 milijonov ter znaša kritje takoj zapadlih obveznosti 73.47 odstotka.

Seja Narodne skupščine

— Beograd, 11. junija. p. Današnja seja Narodne skupščine je trajala od 10. do 12. dopoldne. Uvodoma so bile med tekočimi zadevami predčitate tri interpelacije, ki so jih vložili poslanci Milan Božić, Lovro Knežević, Ivan Lončar na ministra za šume in rude odnosno na ministra javnih del in ministra socialne politike v raznih zadevah. Nato je skupščina prešla na dnevni red ter je po posvili finančnega ministra in kraji debati odobrila klinirski sporazum z Avstrijo in Švico. Seja je bila nato zaključena. Prihodnja seja bo sklicana pismeno.

Brezuspešen sestanek med De Valero in Macdonaldom

London, 11. junija. g. Irski ministrski predsednik De Valera je imel v Downingstreetu konferenco z ministrskim predsednikom Macdonaldom, ki so ji prisostvovali tudi drugi irski in angleški ministri. Razgovor je potekel brez uspeha, ker glede spornih vprašanj ni bilo mogoče doseči sporazuma. S tem so se izgledi za angleško - irsko spravo še bolj poslabšali.

Amnestija za hitlerjevce v Nemčiji

Berlin, 16. junija. s. Pravni odbor pruskega deželnega zbora je danes v drugem bitanju sprejel narodno socialistični zakonski osnutek o amnestiji.

Tatvina dragocenih slik v rumunskem kraljevem dvorcu

Budimpešta, 11. junija. g. Tukajšnja policijska oblastva so bila obveščena od rumunskih oblastev, da sta bili na kraljevem gradu v Sinaji ukradeni dve dragoceni sliki, in sicer ena Rembrandtova in druga slika nekega francoskega mojstra. Kakor sumijo, sta bili obe sliki odnešeni v Budimpešto. Budimpeštanska policija je uvedla poizvedovanja.

Samomor letalke Bernsteineve

Pariz, 11. junija. d. Policijski organi, ki so preiskali zadevo o samomoru letalke Lene Bernsteineve, so dognali, da se je letalka zastrupila. V javnosti je namreč izzvala splošno zanimanje novica, da je bila letalka že 24 ur po smrti pokopana. Pred pogrebom ni bila izvršena avtopsija in prebivalstvo v Alžiru je prepričano, da se letalka ni sama zastrupila, marveč je bila na zagoneten način umorjena.

Zanimiv zdravstveni predlog v Angliji

London, 11. junija. AA. Ministrstvo za zdravje je imenovalo odbor, ki ima nalog, da prouči vprašanje sterilizacije duševno defektnih ljudi. Odbor bo proučil vprašanje dednosti in drugih vzrokov duševnih motenj in bo nato predložil svoje predloge o sterilizaciji takih ljudi. Pri tem bo upošteval psihološke, socialne in druge učinke ter izkušnje podobne zakonodaje v drugih državah.

Razstava zavoda za pospeševanje obrta ZTOI

Razstava kaže, da naš obrtnik naglo napreduje in — vse zna

Ljubljana, 11. junija. Ves velesojem je sicer mogoča priča sposobnosti naših trgovcev, industrijcev, zlasti pa spretnosti naših obrtnikov, vendar je pa na velesojem še posebej razstava, kjer so naši marljivi obrtniki v ozkem okvirju razstavili polno najrazličnejših in najpopolnejših izdelkov svojih rok, da upravičeno lahko imenujemo za svetilišče, posvečeno napredku našega obrtnika — lahko pa tudi rečemo, da je ta lični paviljon majhen obrtni muzej, kjer je arhitekt Ogrin pod vodstvom tajnika ZTOI dr. Josipa Pretnarja in s pomočjo vseh faktorjev agilnega in presenetljivo uspešno delujočega zavoda za pospeševanje obrta ZTOI zbral v efektivno celoto najdostopnejša dela predvsem naših malih obrtnikov najrazličnejših strok, da na paviljon mora biti ponosno vse naše obrtništvo.

Kot gost je v tem paviljonu razstavil državni osrednji zavod za čenjski domaći obrt najizbranejša in najdragocenejša dela ženskega pridnosti in dobrega okusa, namreč prekrasne čipke, ki si je z njim slovenska žena na največjih inozemskih razstavah priborila najvišja odlikovanja in zaslužila največje priznanje najstrožjih strokovnjakov. Okrog te razstave viška naše obrti so pa ob stenah razpostavljeni izdelki vseh strok in mojstrov z vseh strani banovine, da jih moremo naštet kar po vrsti, če hočemo predočiti mnogoličnost te male, zato pa tako važne in učinkovite razstave, ki jasno in prepričljivo predočuje visoko stanje našega obrtništva in njegovo podjetnost ter tudi iznajdljivost. Da, tudi nekaj prav praktičnih izumov je med razstavljenimi predmeti. A prav ti izumi pričajo, da je naš obrtnik tudi samostojen produktiven talent.

«Kotlarska» razstavlja tehnično dovršen bakren kotel, znani specialist Rebek iz Celja pa precizno veliko tehnično. Nekaj posebnega je Ivana Čretinika od Sv. Jurja ob j. ž. sadni mlin z valjci iz pohorskega granita, a Ivan Kranjc kovač iz Vaškega je razstavil praktičen brzoklepalnik lastnega izuma. Kako močna je združena misel, priča impozantna instalacija modernih mizar-skih strojev za Produktivno združenje ljubljanskih mizarjev, ki jo je izdelal Fran Haučiček. Z vrhnike sta poslala mojster Simon Franc stroj za rahljanje žime in Dobrovolj Andrej pripravo za krivljenje pločevine, ki jo je sam izumil. V mesto nas zovet pripelje interesantno a-b-c kolov, prav posrečena spojitve otroškega skira in bicikla, ki jo je izdelala firma enakega imena, a v palači stojimo, ko občudujemo moderno ograjo za stopnice ter fotografije in načrte drugih velikih del obnovitvene delavnice obrtniškega prvoboritelja Josipa Rebeka. Tudi za največja veleostenska naročila nam ni več treba tujeve konstatirano pri teh odličnih delih s ponosom!

August Koblica ima razstavljen udoben in eleganten fotelj, mizar Lancos pa veliko omaro za knjižnico in krasno vitrino, vse okusno in najpreznejše vloženo z raznobiranimi lesovi, a višek svoje popolnosti in intenzivnosti je mojster pokazal z veliko intenzivno Madono. Gravirska firma Sitar & Svetek nam je pokazala zbirko gravur in napisov predvsem za reklamo, a pasar Josip Hafner iz Ljubljane je razstavil bogato moštranco, ki je sicer naročena kopija po fotografiji stare moštrance z neenotnim slogom, zato je pa tembolj popolna, kar se tehnične izdelave tiče, a vsestransko popolno je njegova najmodernejša svetiljka iz niklja.

Tudi Ivan Sedej iz Male Čolnarske ulice je umetnik v intenziviranju, kar pričajo njegove originalne pisane garniture, podstavki za vazo, mizica v rococo in podobne lepe stvari, pred paviljonom pa vidimo njegove vsestransko dovršene čolne in lahka vesla. Predvsem naši mizarjski mojstri so oživili tradicijo kvalitete ročnega dela, ki je najtrdnjeji temelj rokodelstva, saj kvaliteten delo požahujejo rokodelske izdelke v umetnine.

Letve za moderne okvirje, ki jih tako drago moramo plačevati v inozemstvu, izdeluje Aleksander Götzl, razstavil je pa tudi odlični rezljan lestence in originalni »stobete« za lesčerbo podobnih svečnik, a Božič Josip iz Loke pri Zidanem mostu že slovi po vsej državi po svojih okusnih vzorcih za sobno slikarstvo.

Za glavno dvorano je majhen prostorček, kjer je naša znamenita knjigovoznica Delniške tiskarne efektivno razstavila najodličnejša knjigovozstva in kartonska dela svojega mojstra Jožeta Zabajke. Opisovanje in hvala teh prvovrstnih umetnobočnih del bi bila odveč, saj vsak inteligent ve, da je Delniška tiskarna s svojimi najmodernejšimi delavnicami našemu narodu ustvarila knjigo, ki se z njeno umetniško opremo ponasamo pred vsem svetom. To je kulturno zgodovinsko dejstvo, ki ga mora priznati vsakdo.

Poleg teh najlepših stvari so pa razstavljene morda za vse obiskovalce najvažnejši predmeti namreč izdelki naših čevljarjev, ki bijejo s tujo veleostensko obupan boj za obstanek. Tak uspešnih izdelkov tvrdke Pollak iz Kamnika vidimo namreč najrazličnejše na roko izdelane obute mojstrov Lukasa Leona iz Ljubljane, Zaklija Josipa iz Stare vasi pri Zircu, Makorala Jožeta, Ivana Gleša, Frana Kukmana in Peterla Mihalca iz Ljubljane od najtrdnjejših plazenjskih čevljev, najimamitnejših škornjev pa do najlažjih moških čevljev in najfinjših damskih čevljev, solidnost teh izdelkov naj pa gledalci presodijo s primerjenjem na sredi razstavljenega razdrtega inozemskega tovarniškega čevlja. Ponosno so čevljarji ob tej primerjavi zapisali: »ročno delo, naše zadovoljstvo in Vaš uspeh«.

Ob strani te bojne razstave, ki vzbuja mnogo pikrih opazk proti uvozu, je pa Josip Keller iz Ljubljane lepo aranžiral najrazličnejše sedlarske in torbarske izdelke, kakor aktivke in torbice, kovčke in sedla ter popolne konjske opreme ter tudi žoge za športnike, a znani mizar Skafar je s svojimi pisarniškim pohištvenim dokazal, da tudi te stvari znamo doma napraviti prav tako dobro, kot v tujini, zato pa tudi mnogo ceneje.

Ko se vrnemo v dvorano, nas pozdravi model Jurkovičevega leva za palačo Grafike, ki sta ga izvrstno iz bakra iztolkla izdelala mojstra Remžgar in Smerkolj iz Florjanske ulice, razstavila sta pa tudi kip Ivana Cankarja in srčkano glavico deteta.

Naše gostilne naj bi naročile tako lične garniture sodov in sodečkov, kot jih je razstavil sodar Fran Repič iz Trnovca, vse naše kavarne in restavracije naj bi pa nudile svojim gostom tudi Kavčičev prah, ki so v njem ohranjene vse redilne snovi in je moka zanj zmlata po principih moderne prehrane, medtem ko naveden bel kruh teh redilnih snovi več nima. Ob Kavčičevem kruhu pa vidimo erca in Miklavža iz pisanega lesta in poslikane voščne sve-

če, pravo narodno umetnost iz delavnice medičarja Kerbavčiča, tik njega je pa razstavila tvrdka Teodorja Novotnjaja najfinije elastične, ki jih je izdelal Milan Klasek.

S krasnimi oblikami in glazuro najnežnejših odtenkov se odlikuje keramika Ivana Klemenčiča iz Novoga mesta, tako, da nam sedaj, ko imamo tudi odlično ljubljansko keramiko, ki je razstavljena na razstavi prijateljev prirode Damo Pajničovo in druge keramike-umetnike, pač ni treba po vase več v inozemstvo.

Toliko smo že videli, da prav radi poiščemo v udobnem fotelju Rudolfa Severja, obenem pa ogledujemo praktično patentirano okno, kakršna izdeluje tvrdka Gogala na Bledu in pa najrazličnejšo Otorepčovo kuhinjsko kovinsko posodo. Za nami se nam reži plastičen bakren kroko-dil v bogatem okvirju, izvrstno umetkovno delo Leopolda Grošlja iz Šiške, a lovi se ne morejo ločiti od kapitalnih pušk, ki jih je vsestransko dovršeno izdelal puškar Ruter Albert v Celju. Na harmonij z orgelskimi registri Vam igra Trante Anton iz Medvode, ki je umetnik in izumitelj obenem, izumitelj je pa tudi Lipuš Ignac iz Maribora, ki nam razkazuje svojo patentirano ključavnicu in jo strokovjaki smatrajo za ključavnicu bodočnosti. Med kotli vidimo tudi še praktičen kotel za kuhanje krme, izdelek Antona Krbeta, ob vratih se pa od nas poslavlja polovščina dama v elegantnem stozniku spejhalistke Ane Hutter.

Se pred vrati bogato s cvetlicami Marije Ogrin okrašene razstave je nekaj zanimivih stvari, vendar nam pa že našeta dela zadostujejo za sodbo, da naš obrtnik naglo napreduje in — vse zna. Ponosni smo na njega!

Pogled po paviljonih na velesojmu

Še marsikaj vidi človek na velesojmu, kar še ni bilo omenjeno

Ljubljana, 11. junija. Letošnji velesojem je tako bogat in pester, da ima obiskovalec dovolj dela ves teden, če ga hoče dobro proučiti. Vsa lahko najde kaj, kar ga zanima, ne le trgovec, temveč tudi tehnik, prijatelj prirode, umetnik, kmet, obrtnik, meščan, estet, sportnik itd. Vsem je ustrezno. In že mi-mogrede vidiš samo v treh paviljnih toliko, da mine pol dneva, da ne veš kdaj.

Tujsko-prometna razstava, ki je bila in tako impozantna, zavzema zdaj samo piko tretjino paviljona J, zbrani so pa na nji najlepši modeli, reliefi naših najpomembnejših planinskih predelov za tujski promet, pregledne karte, ki pouče obiskovalca o letoviških, kopaliških in zdraviliških, o naših znamenitostih itd. Razstava je lepo zaokrožena, žal je pa prostor vseeno nekoliko pretesen, pač zato, ker se na tej razstavi mudi največ obiskovalcev.

Ob stenah se vrste v razsvetljenih nišah modeli naših letoviških krajev, zdravilišč, planinskih postojank ter kopališč. Modeli so tako nazorni, da odkrivajo tudi lepoto krajev in ne označujejo le njihove lege. In takšni tudi morajo biti, če hočemo, da bo dosegla tujsko-prometna razstava uspeh ter služila svojemu namenu. Zato bi tudi bilo potrebno, da bi bil za to razstavo določen stalen in dovolj prostoren paviljon. Takšna, res dobro organizirana razstava lahko koristi tujskemu prometu več kot vsa druga reklama. Treba pa bi bilo še pritegniti k sodelovanju vse, ki bi lahko sodelovali. Tudi lepe fotografije naših planinskih lepot, krajevnih in zgodovinskih znamenitosti bi samo koristile razstavi. In ali bi ne mogla sodelovati še intenzivno naša clepševalna, turistična in sorodna društva, občine itd.?

Dober je model Ljubljane z okolico v veliki vitrini sredi prostora. Pritisneš na gumb in majhna žarnica ti pokaže, kje je poslopje ali kraj, ki je označen poleg gumba. Stvar pa ima to slabo stran, da so našli otroci — pa tudi nekateri odrasli — hvalažno igro. Pri karti letovišč in zdravilišč je isto. Z ljudmi je pač težava, ker iščejo pri vsem le zabavo. Okrog omenjenega modela Ljubljane je takšen naval, da so že dvakrat polomili šipe. Ker je temo, si obiskovalci tudi ne morejo dobro ogledati lepih modelov, zlasti onih na sredi, županove jame in Vintgarja, ter se samo priravijo in odrivajo od modela do modela.

V paviljonu H je tudi živahno, vendar pa ni takšne gneče kot na tujsko prometni razstavi. Toda tudi tu je dovolj lepega, da se moraš ustaviti. Občudovati moraš takoj pri vходу lepe perzijske preproge, ki jih je tudi v drugih paviljnih dovolj in ki gredo letos — čudno! — baje precej v denar. Najmanj je na velesojmu konfekcije. V paviljonu G pa razstavlja še nekaj let konfekcijske izdelke tvrdka Presker iz Ljubljane. Tudi v tem pogledu je treba pokazati, da znamo več kot hruške peč.

Pred kojo Matek & Mikeš se rade ustavljajo gospodinjice ter si ogledujejo umetne veznine, lepa pregrinjala, prta, mehanske veznine itd., tega znežnega blaga za ženske roke je tam za celo trgovino.

Prava dragocenost so pa krasne idrijske čipke, ki jih razstavlja Katarina Bogataj iz Zirov in Iv. Dolinar s Poljan. Tudi od te strani se še ne vemo ceniti, naše čipkarice so prave umetnice ter bi njihovi izdelki lahko prav tako sloveli kot bruseljske čipke; njihova kvaliteta to upravičuje. Ta paviljon, ki je najbolj pester, je tudi dobro založen s pietinami; prav okusno jih razstavlja tvrdka Rozman iz Ljubljane. Ta stroka se je pri nas zadnja leta zelo razvila.

Dve tvrdki razstavlja najnovejša pisalne stroje, bižuterije ter okrasov je tu-

di kot na kakšni draguljarski razstavi, tu so še parfumerije in da toči v tem paviljonu sladko kapljico društvo Bela Krajina, pa itak ve vsak.

Ko stopimo v paviljon G, ne moremo spregledati male razstave avtomobilov: zastopane so svetovne tvrdke. V tem paviljonu je najvidnejše zastopana KID, pa tudi Strojne tovarne in Ivarne so razstavile svoje najlepše izdelke. Državna tovarna eksploziv itd. v Kamniku je tudi zavzela velik prostor. Značilno je, da se pred to razstavo ljudje ustavljajo najmanj; za smodnik se ogrevajo pač redki. Vredno bi bilo stopiti v ta paviljon, če bi v njem bili zastopani le dve naši tvrdki. Povsod, kjer razstavlja naša tvrdka svoje izdelke, se lahko vedno iznova prepričamo, kako na visoki stopnji je naša obrt, da bi lahko slovela tudi v tujini, če bi ne bili tako skromni. Prav lepo nam to tudi dokazuje razstava kotlarskih izdelkov ter posode iz bakra in medenine ljubljanskega podjetnika J. Otorepca. Razstavljeni so tudi servisi in aluminijasti izdelki.

Vsak se tudi rad ustavi pred razstavljenim porcelanom in alpaka jedilnim orodjem, kavni in čajni servisi iz karibadskega porcelana. Servisi so lepi in tudi stekleni; razstavlja tvrdka Jugomerkator. Steklenine in porcelan še nismo videli mnogo na velesojmu, čeprav imamo v Ljubljani več renomiranih trgovin s tem blagom.

V tem paviljonu razstavlja tudi hrastniška kemična tovarna svoje izdelke, Brauns iz Celja je priredil prav učinkovito reklamo za perilni prašek in tu je tudi nekaj zelo praktičnih novosti iz področja elektrotehnike in gospodinjstva. Zelo se ljudje zanimajo za izdelke znane wirttembergške kovinske tovarne, ki razstavlja kuhinjsko posodo iz nove, cromargan zlitine, ki je idealen material za kuhinjsko posodo. Takšno posodo imata doslej v naši državi samo še dvor in neki hotel v Zagrebu.

Tudi v paviljonu G je letos živahno že ob delavnikih, velesojem ima od leta do leta več obiskovalcev.

Francoski bojevniki v Ljubljani

Ljubljana, 11. junija. Zbirna francoskih bojevnikov s solunske fronte, ki je na potovanju po Jugoslaviji, da si ogleda naše naravne krasote, narodne zanimivosti in posebnosti, prispe v Ljubljano v ponedeljek 13. t. m. ob 20.32 preko Beograda in Zagreba. V skupini je 21 gospodov in 18 dam. V vseh krajih, ki so jih gosti obiskali, so bili najprijetnejše sprejeti. Prepričani smo, da bodo tudi pri nas navdušeno in ljubeznjivo sprejeti in to tembolj, ker so baš organizacije francoskih bojevnikov s solunske fronte z velikanskim navdušenjem sprejele našo Glasbeno Matico ob priliki njene turneje po Franciji.

Najodličnejše naše narodne, strokovne in humanitarne organizacije, ki so z zastopniki državnih, vojaških in avtonomnih oblasti sestavile sprejemni odbor, pozivajo svoje člane, da se sprejema v čim večjem številu udeležijo. Zastopniki in člani organizacij se zbera v ponedeljek pri spomeniku pred nunsko cerkvijo na Kongresnem trgu od kod odkorakajo ob 20 z vojaško godbo na kolodvor. Sprejemni odbor vabi ljubljansko občinstvo, da se v čim večjem številu udeležijo sprejema mladih gostov.

V torek odpotujejo francoski gosti ob 15.40 v Lescu in na Bled, kjer ostanejo do četrta junija ter se nato preko Jesenic vrnejo v domovino. Domačini naj bi francoskim izletnikom priredili in vseh postajah prijazne pozdravne sprejeme.

Potovalna pisarna

Važne informacije za one, ki hočejo potovati po svetu

JUGOSLAVIJA

Sokolska razstava v Pragi bo od 18. junija do 10. julija. Naše železnice dovoljujejo 50% popusta na povratku, češkoslovaške pa 33 1/3% za tja in nazaj. Olajšava velja od 14. junija do 14. julija na podlagi legitimacije za sokolsko razstavo. Legitimacija stane Din 30.

Dame, ki potujejo same v Beograd in nerade stanujejo v hotelih, si lahko preiskrbe stanovanje in hrano pri upravi belgrajskega ženskega kluba v Knez Mihajlovi ulici 46/1. Klub ima na razpolago 2 sobi. Cena postelje je Din 25 za osebo, cena hrane tudi 25, penzion torej skupno Din 50.

Prijave za potovanje v Prago na sokolski zlet sprejema »Putnik« v Ljubljani še do 12. t. m. do 11. ure dopoldne.

AVSTRIJA

Slavnostni teden na Dunaju od 5. do 19. junija. V tem času imajo potniki prost avstrijski vizum in razne druge ugodnosti ter olajšave na podlagi legitimacije.

Velesojem v Liberecu (ČSR). Avstrijske železnice dovoljujejo od 13. do 19. avgusta 25% popusta.

ČEŠKOSLOVAŠKA

Za velesojem v Lwovu od 18. do 30. t. m. dovoljujejo čsl. železnice 25% popusta.

Znižana vožnja na čsl. železnicah. Do čim se je računalo do sedaj pri tour-retour vožnji doplačilo na brzovlak, to je za tja eno doplačilo in za nazaj drugo, so čsl. železnice sedaj dovolile, da se pri vožnjah za tja in nazaj računa samo eno doplačilo. V tranzitnem prometu ne velja ta olajšava.

FRANCIJA

Sejem v Bordeauxu bo od 12. do 27. junija. Francoske železnice dovoljujejo 60% popusta z veljavnostjo od 10. do 28. t. m.

GRČIJA

Za potovanje v Grčijo so dovoljeni v času od 15. junija do 30. septembra razni popusti. Potniki naj zahtevajo vo to svrhu od grških konzulatov vizum z označbo »Saison d'Ete Tourisme«, pa imajo znižan grški vizum za 50 odst. Poleg tega uživa-

jo potniki 25 odst. popusta na vseh glavnih grških železnicah in 15—40 odst. na nekaterih parobrodih. Tudi hoteli nudijo 15 odst. popusta.

ŠVICA

Švicarske železnice dovoljujejo od 1. julija dalje rednim slušateljem inozemskih visokih šol v starosti od 16—25 let za obisk podriških tečajev na švicarskih železnicah 50 odst. popusta, če se dotični mudi najmanj 1 mesec v Švici.

AVTOBUSNI PROMET

Na progi Krk-Omišalj in nazaj vozi avtobus vsak dan. Cene so sledeče: Omišalj-Malinška ali obratno Din 13, Malinška-Krk ali obratno Din 13, Omišalj-Krk ali obratno Din 26, Omišalj-Krk ali obratno tja in nazaj Din 50.

Odprava banovinske takse, S. 1. majem je odpravljena banovinska taksa na progi Sarajevo-Dubrovnik.

Avtobusni promet Ljubljana-Sušak. Odhod vsak dan izpred hotela Miklič in Uniona ob 5. uri zjutraj. Prihod na Sušak ob 11.30. Odhod s Sušaka ob 15. Cena vožnje v eno smer Din 125, v obe smeri Din 225.

Avtobusni promet Kranj-Jezersko. Odhod iz Kranja ob 9.16 in 20.05. Avtobus, ki odhaja ob 9.16, ima zvezo na Celovec. Odhod z Jezerskega ob 6.20 in 16.30. Cena vožnje Kranj-Jezersko Din 36.

RAZNO

Pozor potniki v inozemstvo! Generalno ravnanje avstrijskih zveznih železnic je začelo ukiniti izdajanje inozemskih vožnih kart ter si morajo potniki kupiti vozovnice v potovalnih pisarnah. Radi nedavne objave, da tudi naše železnice postane ne morejo do nadaljnjega izdajati vožnih kart v direktnem prometu z inozemstvom, je med občinstvom razširjeno mnenje, da se za inozemstvo sploh ne more dobiti vozovnic. Zato opozarja Zveza za tujski promet v Sloveniji potujoče občinstvo, da njen potniški urad »Putnik« na Dunajski cesti št. 1 izdaja ravno tako kot dosedaj vse vozovnice za inozemstvo po izvirnih cenah brez doplačila in vsake omejitve.

Poletni dan Rdečega križa

Rdeči križ nima samo naloge, da pomaga ranjenecem in bolnikom med vojno, v mirnem času ima mnogo širši delokrog. Ob velikih elementarnih neugodah pomaga prebivalstvu, blaži lakoto in posledice suše, sprejema nesposobne, nemčne in nesrečne, v nudilskih solah pripravlja osebe za posel v bolnišnicah, izobražuje samaritanke, ki nudijo prvo pomoč ob neugodah, vzdržuje zdravilišče, sirotinski dom in druge svoje ustanove. Za vse to dobiva Rdeči križ dohodke iz prispevkov Poletnega dneva Rdečega križa. Vsako leto slavi namreč 8. junij, dan poroke Nj. Vel. kralja in kraljice kot poletni dan Rdečega križa. Letos ga priredi med 5. in 12. junijem.

Glavni odbor R.K. poziva vsakogar, da ga podpira pri njegovem delovanju. Moralna dolžnost vsakogar je, da postane član društva. Stalni člani plačajo 500 Din enkrat za vselej, redni člani letno 40 Din, podporni pa letno 6 Din.

Nihče ne ve, kakšna nesreča ga lahko doleti v življenju. S tem pa, da podpira danes svojega bližnjega, ki trpi, se zavaruje za jutri in sme v stiski računati na podporo. Rdečemu križu so vsi bližnji, zato pa je treba, da vsi tudi njega podpiramo.

Narodno gledališče

Opera

Začetek ob 20.

11. junija, sobota: Ob pol 17. uri: Prodana nevesta v Tivolskem parku.
12. junija, nedelja: Ob 15. uri Prodana nevesta v Tivolskem parku. — Ob 20. uri: Mala Floramye v operi. Izven. Znižane cene.

Prodana nevesta pod milim nebom. Smetanova opera Prodana nevesta se uprizarj danes in jutri pod milim nebom v Tivolskem parku za Tivolskim gradom. Začetek današnje predstave je točno ob pol 17. uri (ob pol 5. uri popoldne). Dejanje opere se izvaja brez vsakega presledka. Zasedbo posameznih vlog smo že navedli. Prav posebno poudarjamo, da poje Kecal g. Križaj. Muzikalno vodstvo ima kapelnik Nefat, režija je v vseh rokah prof. Šesta. Gledališka blagajna začne posloovati pred Tivolskim gradom ob pol 4. uri popoldne. Sedeži so od 10 do 30 Din, stojlišča pa po 7 Din. Sedežev in stojlišč je še dovolj na razpolago. Na vsaki vstopnici, ki velja za sedež, je določen tudi sektor, to je skupina sedežev, ki so označeni z A, B na ravlini, to je na otroškem igrišču, C, D, E in F so terase na obronku gozda, G pa zopet na ravlini proti hribu. Stojlišča so razvrstena za terasami sedežev. Občinstvo prosimo, da pravočasno zasede svoja mesta, kajti začetek bo točen.

Nedeljska predstava Prodane neveste se prične točno ob 15. uri (ob 3. uri popoldne). Gledališka blagajna posluje od 2. ure dalje pred gradom Tivoli, v nedeljo dopoldne pa se dobe vstopnice pri dnevni blagajni v operi, in sicer od 10. do pol 1. ure. Konec nedeljske predstave bo malo pred pol 6. uro zvečer.

Opereta Mala Floramye se poje v naši operi zvečer ob 20. uri po znižanih opernih cenah. Opereta se je vled svoje melodioznosti in zabave vsebine izredno priljubila tudi pri nas in je doslej še vselej napolnila gledališče. Za nedeljsko predstavo veljajo znižane operne cene. Prav posebno se opozarjamo, da sta v nedeljo dve predstavi in sicer v nedeljo ob 15. uri Prodana nevesta v Tivolskem parku, zvečer ob 20. uri pa Mala Floramye v operi.

Beležnica

Koledar

Danes: Sobota, 11. junija, katoličani: Barnaba, Lušica, pravoslavni 29. maja.
Jutri: Nedelja, 12. junija, katoličani: Leo III, Hrvoje, Janez Pak, pravoslavni 30. maja.

Današnje prireditve

Kino Matica: Shanghai ekspres.
Kino Ideal: Zaprt.
Društvo »Probudac«, občni zbor ob 20. v gostilni pri Mraku.
»Prodana nevesta« v Tivolskem parku ob 16.30.

Prireditve v nedeljo

Kino Matica: In to je glavno.
Kino Ideal: Zaprt.
Narodna strokovna zveza, shod ob 9. v Delavski zbornici.
Javna telovadba Sokola II. na Prulah ob 17.
»Prodana nevesta« v Tivolskem parku ob 15.

Sport

Primorje: Viktorija (Zagreb) na igrišču ASK Primorja ob 17.

Dežurne lekarne

Danes in jutri: Trnkoczy, Mestni trg 4, in Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Danes neprekinjeno zadnjikrat ob 4., 1/8 in 1/10 zvečer

SHANGHAI EKSPRES

Marlene Dietrich

Ana May Wong — Olive Brook

Jutri (v nedeljo) premiera!

Film vesele zabave, temperamenta, smeja, plesa, flirta in ljubezni!

... IN TO JE GLAVNO!

VSO NOČ SAMA NA PLESU!

Delo slovitega režiserja

JOE MAYA

Nora Gregor

HARRY LIEDTKE — ROBERT THOEREN — OTTO WALLBURG — URSULA GRABLEY

Novi šlagerji in muzika:

WALTER JURMANN.

Najnovejši FOXOV zvočni teden in zabavna šaloigra kot dopolnilo. Predstave ob: 3., 5., 1/8 in 1/10.

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Nobene nevarnosti

Kmet: Naša železnica je najvarnejša v vsej državi. Železniška nesreča je pri nas izključena.

Gost: Kako to?

— Ker imamo samo en vlak.

LJUBLJANA, BODI NAJMOČNEJŠI STEBER JUGOSLAVIJE!

Slavnostni koncert v proslavo 50 letnice slovenske Ljubljane — Slavnostni nagovor župana dr. D. Puca

Ljubljana, 11. junija.

Proslava 50letnice slovenskega županovanja v Ljubljani je bila snodi dostojno zaključena s slavnostnim koncertom v Unionu. Žal koncert ni bil obiskan tako, kakor bi človek pričakoval. Koncerta so se udeležili najodličnejši predstavniki naše javnosti, med drugim podban dr. Pirkmajer, divizionar general Ilić, župan dr. Dinko Puc, bivši župan in senator g. Ivan Hribar, predsednik višjega deželnega sodišča dr. Rogina, novi rektor univerze dr. Slavič, podžupan prof. Jarc, češkoslovaški konzul inž. Ševčík, predsednik odvetniške zbornice dr. Žirovnik, predsednik Maloželeznice družbe dr. Fetič in drugi.

Orkestralno društvo je za uvod zagrlo Škerjančevu slavnostno »Slovansko uverturo«, potem je pa stopil na oder župan dr. Puc, ki imel slavnostni nagovor. Dejal je:

Prastaro je naše mesto. Pred stoletji in stoletji je bilo zgrajeno na zidovih stare Emone tam, kjer se steka promet od vseh strani sveta, kjer teče pot od zapada na vzhod, in jo križa cesta iz Srednje Evrope vodeča k morju. Ljubljana je postala že zgodaj eno najpomembnejših mest v ozemlju, ki so ga zasedli Slovenci, bila pa je le mesto tujerodnega plemstva, zbirališče tujih trgovcev, trdnjava v vojaške svrhe in sedež gosposke, ki je imela nalogo čuvati ne morda dobrobit in blagostanje na deželi bivajočega prebivalstva, marveč le paziti na to, da bi se kmečki tlačan morda le ne prebudil iz svoje skromnosti ter se skušal otrestiti svojih zatiralcev, kakor je to enkrat poskusil Matija Gubec. Takrat, ko so imeli Hrvatje in Srbi še svojo s krvjo pisano zgodovino, ko je že propadlo veliko carstvo Dušana Obilnega, so tuji se dolgo in dolgo potem obvladali vsa naša večja selišča.

Vendar je stvar šla naprej. V dušah prebivalstva je rasla slovenska zavestnost, množila so se narodna društva, snovale so se slovenske gospodarske organizacije, ustavile se je val potujčevanja in od leta do leta je kopolno umetnim potom ustvarjeno število drugorodcev, ki naj bi bili glavni stebri nemškemu mostu do Adrije. Presnavljali so se duhovi in pripravljala so se srca za konečno osvobodjenje izpod tujega jarma, ki nam ga je prinesla svetovna vojna in vztrajnost in žilavost srbskega orožja.

In kak podvig od takrat! Naš jezik je zavladal vsepovsod. V Ljubljani je sedež zedinjene Slovenije, v njej so štiri slovenske gimnazije, slovenska realna, slovensko učiteljske, trgovska akademija, konservatorij, univerza s tehnično fakulteto, nadsodišče itd. Našemu človeku so odprta vsa pota. In če se je pred 50 leti uradovale na magistratu nemško, moremo danes s ponosom poudariti, da se je odprl našemu kulturnemu in gospodarskemu razmahu obširen teritorij cele jugoslovanske države in da je naša beseda sodočljiva tudi v Zagrebu in Beogradu, saj je postal naš jezik državni jezik.

Velik del zahvale za vse te uspehe dolgujemo borcem pred 50 leti. S hvalnim ganotjem se spominjamo sivolasega župana Petra Graselija, ki je vokal današnji dan, pa tudi njegovih naslednikov Ivana Hribarja, dr. Tavčarja in dr. Periča, ki so polni ljubezni do naroda, z veliko doslednostjo in vztrajnostjo in s pomočjo najodličnejših sodelavcev in vseh krogov našega meščanstva pomagali ustvarjati iz malega, tučju izročena, znamenitost mesta modernemu mestu ter vzgojili v njem prebivalstvo polno globoke domovinske ljubezni. Mi bomo skušali izpopolniti njih delo. Ljubljana, ti ki si bila svojčas branik proti tuškim napadom, glej danes ponosno proti zapadu in severu, jačaj in neguj svoj kulturo, množi in krepi svoje gospodarstvo, dvigaj svojo

nacionalno zavest, bodi najmočnejši stebler Jugoslavije in jugoslovanske ideje! Ljubljana Ljubljana, procvetaj in rasti!

Orkester je bil v izvrstni formi, ga solistka imenitno glasovno razpoložena in program, sestavljen izključno iz slovenskih orkestralnih del, je moral zanimati od začetka do konca. G. Škerjanc je vseh 16 del, ki so se izvajala pri tej priliki, dirigiral na pamet in to ni karšideln, to mora priznati tudi oni, ki orkestralnih partitur še nikoli niso videli. Prav v največji meri je zaslužil krasni šop rož, ki ga je prejel po izvedbi svoje »Simfonije v enem stavku«.

Na programu so bile točke, ki smo jih po enkrat ali večkrat vse že slišali, vendar pa so bile tri pesmi, ki jih je pel g. Lovštev, in sicer: Lajovic, Begunka pri zibel, Pavčič, Uspavanka I. in Mehurčki takorekoč novosti, ker je njih klavirsko spremljevanje instrumentalno g. Škerjanc tako imenitno, da so postale umetniške prvega reda. Poleg Lajovica in Pavčiča so bili zastopani Škerjanc s »Slavnostno uverturo« in »Simfonijo v enem stavku«, Oster s tremi stavki iz »Suite«, Bravničar je prispeval »Slavicus hymnus«, Santel tri stavke iz »Male suite« ter jaz z dvema odlomkom iz »Ljubljanskih akvarelov«, z enim stavkom iz suite »Iz moje mladosti in s »Scherzom«. Vse točke so bile podane izpolnjeno, izglajeno, jasno in zanosito ter so dosegle najlepše uspehe. Kontakt med koncertnim odrom in razigrano publiko je bil s prvimi takti dosežen in morda že dolgo ni noben koncert potekel tako animirano, kot večerajšnji.

Kot redko posebnost moram ugotoviti, da so bili navzoči pri koncertu vsi komponisti izvajanih del, pa tudi g. Oton Župančič, pesnik od Lajovca in Pavčiča komponiranih tekstov, vse pa nas je ljubezniva publika odklikovala z dolgočrajnimi aplavzi. Skoroda bo to resnica: čim manj je poslušalstva, tem bolj je iskreno.

Slavnostni koncert je kljub obširnemu programu končal v dveh urah in je dosegel v polni meri oba svoja namena: patriotični in umetniški.

Tragedija najmanjših zakoncev

Prilifikavec Vlado Veljković, ki smo ga videli na velesjemu v posebnem šotoru, je včeraj v bolnici umrl

Ljubljana, 11. junija.

Teh, po silki tako srečnih zakoncev, najbrž ne poznate. Najmanjša zakonca na svetu sta, toda zaradi tega ni bila njuna sreča manjša kot je velikih. Tudi prilifikavci morajo živeti. Po rasti normalni ljudje jih sicer gledamo s občutkom, da so manj vredni, izvrški in kvečjemu le zato na svetu, da jih gledamo v cirklih ter podobnih zabavišč. Ni zavidanja vredno takšno životarjenje, da romaš po svetu ter kažeš

Pokojni prilifikavec in njegova žena

svojo nesrečo vedno radovednim in navadno brezobzirnim ljudem.

Če se pa najdeti dva takšna človeka, ki ju tepe enaka usoda, tedaj je kar naravno, da se združita, da si delita življenje od vsele in žalostne strani, saj se razumeta le sama dobro ter lahko prečkujeta svojo nesrečno usodo celo v tiho srečo.

In tako sta tudi živela v sreči ta naša junaka, romala sta iz kraja v kraj ter zabavala ljudi, češ, naj se zabavajo, menda že mara tako biti, in naj se vesele na

jine arece. Nikomur nista zavidala in vesela sta bila, če so se jima smejali, ljudje. Pred dnevi sta prišla v Ljubljano, da se pokažeta Ljubljancem na velesjemu. Vesela sta prišla, saj je Ljubljana tako lepa, vesela in polna življenja na velesjemu — tudi prilifikavec pozna veselje in zakaj bi ne smel pozabiti od časa do časa, da si služi grenak kruh?

Toda Ljubljana ni tako vesela in gostoljubna kot sta pričakovala. Pod žalostnim šotorom sta čakala po dolge dneve posestnikov, toda obisk je bil slab. Ljudje pač ne gredo kar tako na slepo v šotor, težko jim je pa dopovedati, kaj bi lahko kazala zunaj, bi zopet nihče ne šel v šotor, ko bi že videl predmet atrakcije. To so pa samo skrbi prilifikavcev in podjetij, ki jih zaposlujejo. Nedvomno Ljubljanci niso videli tega najmanjšega zakončeka moža na svetu, 60 cm velikega in 28 let starega.

in zdaj ga ne bo več videl... Včeraj zjutraj je še prišel na velesjem, zdaj pa že mirno počiva v žalostni veži bolnice. Kmalu zjutraj mu je postalo zelo slabo, da so ga morali prepeljati v bolnico, kjer je včeraj ob 13. umrl.

Ubogi prilifikavec je bil rojen v Lapovu v Sumadiji, piše se Vlado Veljković, njegova žena Kata, ki je 70 cm velika in 23 let stara, je pa iz Metkovića. Če ni normalna po rasti, je pa po srcu, zato jo je smrt moža prav tako globoko prizadela — če še ne bolj — kot prizadene normalne ljudi. In bila je navezana nanj še posebno, ker ju je družila enaka usoda. Potrta ter nearečna skrbi, kako bi dostojno pokopala dragega moža — rečna je, slab zaslužek in podjetje tudi ne plača, če ni zaslužka.

Pa prosim, da bi jo posestniki velesjema obiskali. Težko je prositi, težko, borne dnanje za — pogreb...

Ljubljancem bo gotovo zanimivo, kdaj bo pogreb ubogega prilifikavca, saj takšna dogodba Ljubljana še ni videla. V ponedeljek ob 10. dopoldne prepeljejo samske ostanke ubogega možička k večnemu počitku iz mrtvašnice v splošno bolnico. Za pogrebom pojde cirkuška godba, ki bo igrala žalne koračnice.

Vrh našega babilonskega stolpa

Včeraj se je prikazal iz nebotičnikove strehe krasen bel stolp, ki dobi še mogočen jambor

Ljubljana, 11. junija.

Odkar je rasel nebotičnik naprej od pete nadstropja, so ljudje mislili pri vsakem nadstropju, da je že dosegel vrh. Toda delavcem se niso zmešali jeziki, gradili so naš babilonski stolp, kot da na vrh sploh ne mislijo — vedno višje in višje. In ko je nastopila svetovna zmeda, so se zamajali gospodarski temelji vsega sveta, naš nebotičnik ni čutil pretresov ter je rasel še višje. Jeseni smo lepo proslavili zmago našega dela, marljivosti in smelosti, ko so ob 13. nadstropju zavirale zastave in zažarele žarnice; nebotičnik je dosegel vrh. Seveda ni prišlo ljudem potem niti na misel, da se nebotičnik lahko še dvigne za 15 m. Do vrha je bil visok tedaj 55.15 m.

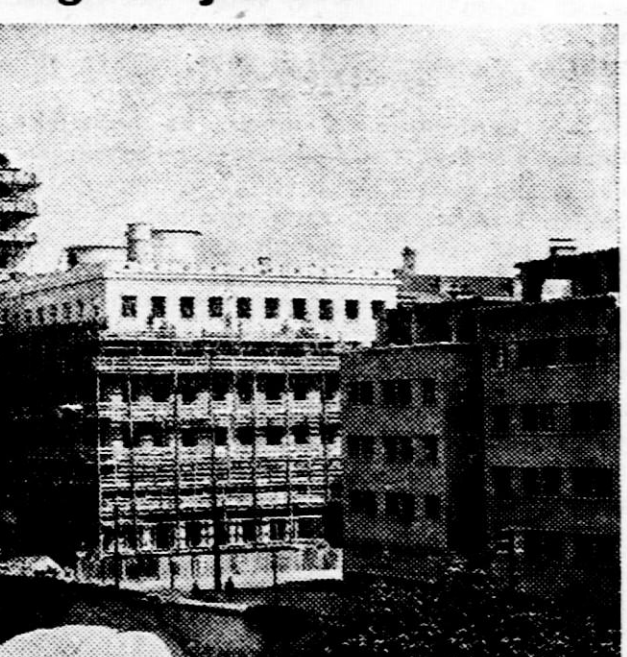
Spomladni je pa zrasel kar čez noč oder na nebotičnikovi strehi, iz katerega se je včeraj izlščil bel, okrogel stolp, nekakšna grška balustrada ali visok, zanosen žrtvenik. In v resnici je to žrtvenik — žrtvenik našega uspeha; palača PZ zasebnih nameščencev se je dvignila do ljubljanskega neba — da se izrazimo v zanosnem tonu, se je dvignila do ljubljanskega neba — da se izrazimo v zanosnem tonu.

Stolp tvori 8 vitkih stebrov, ki stoje na pol metra visokem podstavku, in ki nosijo nad meter visok venec. Stolp je visok 6 m. Toda moti se, kdor misli, da bo vrh stolpa nebotičnikova najvišja točka. Sredi iz stolpa se bo dvigal mogočen jambor še 9 m nad stolp. Jambor bo lesen in prevečen z aluminijem. Njegova konica bo strelodod, 70.15 m nad zemljo. Vrh stolpa tudi okroža strelododna napeljava z več strelkami.

Stebri stolpa so votli in sploh vsa konstrukcija. Stropna konstrukcija 13. nadstropja bi ne mogla nositi masivne konstrukcije stolpa. Ploškov se zunaj obdelane na umetni kamen. Ometane so s posebnim ometom, ki ga tvori omet drugih mešanica čist, zmiel apnenec. To fasadno delo je izredno solidno, čeprav v to visino ne more nihče videti, kako so izdelane ploškov. Ometu je primešano posebno izolacijsko sredstvo zoper vlago. Solidnost je pač potrebna, da bo stolp vzdržal več let brez popravil ter ne bo trpel zaradi vremenskih vplivov.

Na strehi 13. nadstropja so Ljubljanci nameravali piti kavo in občudovati nižino pod seboj, zato bodo nedvomno bridko razočarani, ker s tisto lepo teraso ne bo nič. Streha nebotičnika bo bakrena, stopnice pa ne bodo držale na njo kot se je mislilo prvotno. Iz arhitektonskih razlogov ne bo na strehi ograje in zato tudi kavarniške ploščadi ne bo. Na streho bo držala le ob zunanem zidu železna lestev, po kateri bo plezal le možak, ko bo treba dvigniti zastavo na jambor.

Ob slovenskih dneh bo sijal vrh nebotičnika v vsej svoji belini, razsvetljen po žarometih, ki jih instalirajo na vogalih strehe. Sicer bodo pa tudi prebivalci razsvetljeni s svetlobno reklamo. V delu so električne napeljave na strehi, ki bodo pod bakrenim kritjem.

Zaradi kavarne Ljubljancem ni treba skrbeti, saj bodo kavarniški prostori v štirih etažah. Gostje bodo v najvišji etaži visoko 51.65 m ter bodo lahko uživali lep razgled, ne da bi bili prikrajšani zaradi terase na strehi.

O Vidovem dnevu bo vrh nebotičnika že razsvetljen z močnimi reflektorji.

DENAR

Denar je zakonito menjalno, kupčijsko sredstvo. Njegovo zbirališče in razhodišče so denarni zavodi. Ti so posredovalci med bogatimi in revnimi, so regulatorji denarnega prometa, so podporniki domačega gospodarstva, obrti, trgovine in industrije.

Zato ne odteguj denarja denarnim zavodom! Ne dvigaj ga po nepotrebnem! Ne kupuj stvari, ki jih nujno ne rabiš! Ne zapravljaj denarja iz strahu, da bi izgubil veljavo! Ne drži denarja doma in ne skrivaj ga!

Z vsem tem škoduješ sebi in drugim. Zgubo imaš na obrestih in podpiriš gospodarsko krizo, ki tepe tudi tebe.

Dinar veljave ne bo izgubil. Inflacije ne bo! Bodi torej pameten! Ne daj se begati! Varuj in nalagaj denar v denarne zavode!

Mestna hranilnica Ljubljanska v Ljubljani izplačuje nove vloge, naložene od 15. maja letos naprej, brez zadržka in v vsakem znesku ter jih obrestuje po običajni obrestni meri.

Ameriški večer pri Mikliču

Ljubljana, 11. junija.

Snoči je društvo »Krkac« zaključilo vrsto svojih predavalnih prireditve, ki jih bo v še večjem obsegu nadaljevala jeseni in je s tem izredno uspešno večerom zmora pokazalo svojo svežo silo in smoteno usmerjenost v pravi razmah.

Na tem večeru nam je g. profesor slikar Božidar Jakac opisal svoje potovanje po Ameriki. V nad eno uro trajajočem čitanju odlomka New York iz knjige »Pisma iz Amerike«, ki izide še letos, nas je predavatelj povedel v res novo življenje velikega sveta. Občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano, je žežno poslušalo napeto in zanimivo pisano povest, ki jih je g. Jakac oživil še s prikazovanjem evolucije potopisnega filma in s gramofonom, na katerem so se vrtele plošče s posnetki ameriških sodobnih kompozicij.

Film, ki nas je seznanil z deli New Yorka, Clevelanda, z veličastnimi krasotami slovitihi Niagarskih slapov, nas je prijetno presenetil. Še in še bi želeli takih prireditve, ki so pri nas tako redke, in vendar tako zaželene. Če bo »Krkac« nadaljevala v tej smeri, ji je zagotovljen velik dotok poslušalcev in članov, ki imajo tu priliko seznaniti se z novimi lepokosovnimi deli naših Dolenjcev, gojiti res prijetno domačo družabnost in še pomagati širiti propagando za doslej preveč skrito in pre malo upoštevano Dolenjstvo.

Zavod za slepo deco v Kočevju

V Zavod za slepo deco v Kočevju se sprejmejo v začetku šolskega leta 1932/33 slepi otroci na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov.

Pogoji za sprejem: 1.) da je otrok popolnoma ali toliko slep, da ni sposoben za obiskovanje normalne osnovne šole; 2.) izpolnjeno 6. leto starosti; 3.) primerna telesna in duševna zmožnost. Od sprejema so brezplačno izključeni slaboumi, božjastni in gluhoonemi otroci, potem otroci, ki so neozdravljivo bolni ali imajo pretežke telesne hibe, živčnemski slepota; 4.) gojenci, katerih starši so zmožni plačevanja, morajo prispevati zavodu za oskrbo primerno preskrbovalnino, katere višino določi kraljevska banska uprava dravske banovine. Če je dokazano uboštvo, kraljevska banska uprava preskrbovalnino lahko zniža ali pa popolnoma izpregeleži.

Gojenci dobivajo vso oskrbo v zavodu, vendar jih pa morajo oni, ki so jih dolžni preživljati, preskrbeti z obleko, obuvanjem in perilom. S seboj v zavod morajo prinesiti sledeče potrebščine, ki naj bodo v dobrem stanju in zanesljive, in sicer: 2. vrhni obleki, klobuk in čepico, zimsko suknjo, 2 para čevljev, copate, 4 srajce, 4 spodnje hlače, 4 pare nogavic, 6 žepnih robcev, ščetko za zobe, krtačo za obleko in za čevlje ter po možnosti dežnik.

Prošnje za sprejem v zavod je treba vložiti do 28. junija 1932 pri IV. oddelku kraljevske banke uprave dravske banovine v Ljubljani.

Prošnji je priložiti sledeče listine: 1.) rojstni in krstni list; 2.) domovnico; 3.) zdravniško spričevalo uradnega (t. j. sreskega ali okrožnega) zdravnika, v katerem naj bo navedena stopnja, vzrok in posledice slepote in izjava glede splošnega fizičnega ter duševnega stanja, dalje kar je najvažnejše, da otrok ni sposoben vsled slepote za obiskovanje normalne osnovne šole; 4.) morebitno šolsko spričevalo, če je že obiskoval kako šolo; 5.) potrdilo o

cepijenih kozah; 6.) ubožno spričevalo, ako so starši ubožni, ako pa niso ubožni, pismo, s katerim se obvežejo, da bodo redno plačevali preskrbovalnino, ki jo določi kraljevska banska uprava; 7.) potrdilo pristojnega davčnega urada o višini davkov, ki jih starši plačujejo; 8.) družinski izkaz, izstavljen od župnega urada.

Prošnja je po čl. 44. zakona o zaščiti dece in mladine kotaka, prosta, ako je ubožnost dokazana z ubožnim spričevalom. Ravno tako so dolžne pristojne oblasti po navedenem zakonu izstaviti vse potrebne priloge brezplačno in kolika prosto.

Dan ljubezni in usmiljenja

Ljubljana, 11. junija.

Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani priredi jutri »Dan Rdečega križa« s promenašnim koncertom vojaške godbe v Zvezdi ob 11. uri dopoldne.

Jutri stopi Rdeči križ pred ljubljansko občinstvo s prošnjo, da položi vsak, ki hoče kaj, svoj skromen dar za one tisoče in tisoče nesrečnih, ki trpe vseh elementarnih nezdod in epidemij, za one, ki jih je beda vrgla v zadnjo in ne zdrava stanovanja, kjer hirajo in trpe pomankanje vsled gladi in boleznih.

Iz teh neahiljenih stanovanj pošilja Rdeči križ vsako leto bolehnih in slabotnih otroke za nekaj tednov v lepo božjo naravo, da si okrepje svoje zdravje na solnem, zraku ter ob dobri hrani.

Rdeči križ hoče in more zbrati v dnevih arece za ure nesreče in pomankanja, da ima potrebna sredstva za pomoč takoj na razpolago: kajti prepozno je zbirati, ko je nesreča in potreba že nastopila.

Na »Dan Rdečega križa« naj pristopi vsak k velikiemu obilnemu ljubezni in usmiljenju in položi svoj dar za one, ki so v bedi in trpljenju. Vsak naj pomisli, da tudi njegova areca ni stalna; kajti nihče ne ve ne ure ne dneva, kdaj udari nesreča v njegovo mirno življenje in ga pahne v bedo in mra bo potrebna pomoč Rdečega križa.

Dan Rdečega križa je dan ljubezni in usmiljenja.

Spomnite se raznih in nesrečnih! Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani.

Kača požrla kačo

Zanimiv primer so imeli dve dni v londonskem zoološkem vrtu. Dve orjaški strupeni avstralski kači, ena črna, druga progasta, sta bili zaprti v skupni kletki in dolgo sta živeli v najlepši slogi. Te dni sta dobili za večerjo štiri mrtve podgane. Kači so pustili sami, da bi si pravilno razdelili večerjo, kakor sta delali doslej. Zjutraj je pa našel čuvaj sledove postrljen podgan, progaste kače pa ni bilo nikjer. Takoj je spoznal, da se je pripetila nesreča, da je kača požrla kačo. Če požirata dve kači z nasprotnih koncev skupno žrtev, jo požirata mehanično, dokler se njeni žreli ne strneta. Nazaj zakriviljijo zobje namreč ne dopuščajo, da bi kača načeto žival vrgla iz žrela in če kači nista slučajno enake velikosti, mora zmagati tista, ki ima večje žrelo.

Pred leti je požrla v londonskem zoološkem vrtu ogromna kača nekoliko manjšo kačo. S kačo v telesu se pa ni mogla zviti v klopčič, kakor imajo kače navado, temveč je morala ostati iztegnjena. Čez dober mesec je pa kačo prebavila in slastno je požrla še nekaj golobov.

Dnevne vesti

— Odkritje spominske plošče pesnika Antona Aškercu. Zgodovinsko društvo v Mariboru vabi vsa kulturno javnost k odkritju spominske plošče Antona Aškercu, ki se bo izvršilo v nedeljo 12. t. m. s sledečim epogramom: Ob 12.15 uri: 1. Otvoritev in pozdrav (Dr. M. Snuderl). 2. Beseda o A. Aškercu in odkritju plošče (Ravnatelj Janko Glaser). 3. Pozdravi gostov. Po odkritju priredi del udeležencev izlet v Globoko na drugi Aškercjev dom, udeleženci-geografi pa se sestanejo k obravnavanju vprašanja: drugi kongres jugoslovenskih geografov.

— Izpremembe v državni službi. Za obratni učitelj pri državnem orednem zavodu za ženske domače obrt v Ljubljani v 9. položajni skupini sta imenovani strokovna učiteljica istotam Katarina Gnezda in Franciška Vogelink; dnevnica pri Higijenskem zavodu v Ljubljani Jožef Košir je imenovan za zvanika v III. položajni skupini; reaktiviran je za zvanika I. položajne skupine upokojeni zvanik pri državni bolnici za duševne bolezni Ljubljana - Studenec Ivan Smrečnik; premeščena je k zdravstvenemu domu v Mariboru zaščitna sestra pri zdravstvenem domu v Celju Anica Kurent.

— Izpremembe v banovinski službi. Imenovani so: za banovinskega sekundarja banovinski uradnik pripravnik splošne bolnice v Mariboru dr. Mirko Kouška, za banovinskega cestnega nadzornika uradnega pripravnika pri sreskem cestnem odboru v Ptuj Stefan Močnik, za banovinskega cestnega nadzornika uradnega pripravnika pri sreskem cestnem odboru v Črnomlju Milan Potočnik in za banovinskega kmetijskega pristava na banovinski mekarski šoli v Škofji Loki banovinski uradni pripravnik ing. Karel Vrečko; premeščeni je banovinski višji pristav Anton Šorn od sreskega načelstva v Dolnji Lendavi k banski upravi v Ljubljani. — Čestlov. odlikovanje. Prezident Masaryk je odlikoval z redom Belega leva IV. stopnje Gjorgia Matica in P. Petroviča, z redom Belega leva V. stopnje dr. Milana Horvatskega, Vladimira Peršeta in Franjo Periša, s kolono I. stopnje pa inž. Lazarja Popovičkega, Valjka Kojiča, Luko Konstrenčiča, Manka Markoviča in Iva Štrka.

— Naši sodniki za svoje pravice. Na obnem zboru »Društva sodnikov kraljevine Jugoslavije« — sekcija Ljubljana, ki se je vršil v nedeljo dne 5. junija t. l. v Novem mestu, so številni zborovalci in delegati iz vseh sodnih okrožij dravske banovine sprejeli obširno in vsestransko utemeljeno resolucijo glede izboljšanja socialnega položaja sodnikov v državi. Spomenica, ki se — v skladu z zahtevami premetne resolucije — v kratkem predloži merodajnim čimteljem v proučitve in odločanje, vsebuje predvsem temeljno zahtevo po posebnem sodniškem zakonu s posebnim samostojno in od drugih zakonov neodvisno ureditvijo službenega, materialnega položaja sodnikov in državnih tožnikov. Do uveljavljanja takega specialnega zakona pa naj se čimprej zopet zakonito bistvene določbe zakona o sodniških rednih sodiščih iz l. 1928, ki so bile s kasnejšimi zakoni in zlasti s splošnim uradniškim zakonom iz l. 1931 ukinjene. Občni zbor je razpravljal tudi o drugih aktualnih vprašanjih v pogledu na sedanji kritični materialni položaj sodnikov ter novovoljenemu odboru, ki mu predseduje letos gospod sodnik apelacijskega sodišča Lajovic Anton, poveril nalogo, da takoj započne akcijo v cilju realizacije sprejetih resolucij.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan zdravnik volonter v Ljubljani dr. Ludvik Kožuh.

— Za mrtve proglašeni. Deželno sodišče v Ljubljani je uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtve: Franc Zupan z Jesenovega, Janez Mandelje iz Spod. Jarš, Blaž Trpin iz Smrečja, Jernej Prijatelj z Vrhnike, Vincenc Skubic iz Brvca in Blaž Petuš z Jesenice. Vsi so odšli začetkom vojne na bojišče in se niso vrnili.

— Nov tolmač nemškega jezika. Višje deželno sodišče v Ljubljani je imenovalo odvetnika v Mariboru g. dr. Frana Lipolda za tolmača nemškega jezika pri okrožnem sodišču v Mariboru.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list« kr. banske uprave dravske banovine št. 46 z dne 11. t. m. objavlja uredbu po kateri se smejo opravljati tiskarski, litografski in ksilografski obrti samo na podlagi dovoljenja; uredbu, s katero se predpisuje za pogrebna podjetja odložitve; pravilnik o obrazcih po zakonu o obritih; pravilnik o pobiranju vstopnine za državne muzeje; pravilnik o poslovanju in upravljanju skladov za podpiranje strokovnih šol v banovinah in na področju uprave mesta Beograda; objave o novih telefonskih zvezah; in odredbo o imenovanju izpraševalnih komisij za mojstrski izpit.

— Belgijski knez v Banjaluki. V Banjaluko je prispel včeraj belgijski knez von Bloem, vodja flamantskih skavtov. Knez potuje v Kongo, kjer ima več tovarn in od koder se vrne z letalom v Bruselj.

— Banovinski prispevek za nabavo gnojšč. Kdor želi napraviti gnojšče in gnojnično jamo v zvezi z odlokom gnojnice iz hleva in svinjaka s prispevkom banovine k nabavi stroškom cementa, naj se oglasi pri pristojnem sreskem kmetijskem referentu, kjer dobi vsa potrebna pojasnila. Prošnje, ki se vlagajo neposredno na kraljevske banske uprave, se ne morejo upoštevati. (Iz banske uprave).

— Izvoz deviz in valut. Pošte smejo sprejemati pošiljke z devizami in valutami na podlagi posebnih odobrenj finančnega ministrstva, če se to odobrenje nanaša na večkratno pošiljanje denarja v inozemstvo. V tem primeru zahtevajo pošte od pošiljatelja prepis odobrenja za svoj arhiv, na originalu pa zabeležijo odposlano vsto za določeni mesec. Originalno odobrenje morajo vrniti pošiljatelju. Kadar pa je odobrenje izčrpano, ga pošte odvzamejo ter vložijo v svoj arhiv.

— Za drugo službo pri telefonih se plača samo instalacijska pristojbina, ne pa tudi naročnina. Instalacijska pristojbina znaša 10 Din.

— Prepovedan inozemski tisk. List »Der Klassenkampf«, ki izhaja v Berlinu, se ne sme v naši državi ne naročati ne kupovati.

— Razglas o neizročljivih poštnih pošiljkah za mesec april 1932 je izšel te dni in je bil razposlan na vse pošte v dravski banovini, na katerih je v prostoru za stranke občinstvu na vpogled.

KARMAH grafolog

Samo še par dni v Ljubljani.
Obiske sprejema v hotelu »Soča«.

— Smrt odličnega pedagoga. V Zagrebu je umrl včeraj popoldne odlični pedagog upokojeni ravnatelj zavoda za gluhohe g. Josip Medved. Pokojni si je pridobil zlasti mnogo zaslug za duševno zaostalo in defektno dečo.

— Ferijalne štipendije za češkoslovaško. Prosvetni minister je odredil, da se razpiše natečaj za 10 ferijalnih štipendij za dijake višjih razredov srednjih šol, ki pojdejo med počitnicami na češkoslovaško, da se nauče češčine in seznanijo s češkoslovaško kulturo. Prijave je treba izročiti ravnateljem, ki jih pošlje splošnemu oddelku prosvetnega ministrstva, kjer morajo biti najpozneje do 15. t. m.

— Slovenec najboljši dijak na čikaški univerzi. Na čikaški univerzi je prejel nedavno priznanje in naslov najboljšega dijak 21 letni Slovenec Anton Alic. Fant študira trgovske vede in je napravil vse izpite z odliko. Čikaški listi so poudarjali, da na zavodu še ni bilo tako odličnega dijaka. Njemu na čast je univerza priredila banket. Alic je sin revnih staršev — njegov oče je premoglar.

— Društvo za ustanavljanje in vzdrževanje šolskih zobnih ambulatorijev v dravski banovini razpisuje nagrado 200 Din za najprimernejše ime zobne paste, usne vode in zobnega praška, katere predmete bo izdelovala domača tvrdila in se bodo prodajali v korist društvu za brezplačno zobno zdravljenje siromašnih otrok. Ime je lahko eno za vse tri predmete ali za vsak predmet drugo. Predloge sprejema najkasneje do 20. t. m. glavni tajnik dr. Josip Tavčar, Ljubljana, Gledališka ulica 4. Dopisi ne smejo biti podpisani. Ime predlagatelja naj bo priloženo dopisu v zaprti kuverti.

— Vse, ki se zanimajo za avtomobile, opozarjamo na oglas svetovno znane avtomobilske tvornice »Citroen«, ki jo zastopa v dravski banovini g. Lampret & drug, Ljubljana. Gospodstvena cesta 13. »Citroen« avtomobili so v razmeroma kratkem času zasloveli po vsem svetu tako, da podjetje zdaj uspešno tekmuje s mnogimi starejšimi podjetji.

— Člani S. P. D. se opozarjajo na ugodnosti popustov pri voznih cenah na parnikih Jadranske plovidbe d. d. in Dubrovačke parobrodne plovidbe d. d. Planinci se veljavno člansko izkaznico S. P. D. uživajo 25odstotni popust, ako potujejo v skupinah po 5 oseb, 50odstotni popust pa, če jih potuje skupaj najmanj 20, in sicer v vseh treh razredih. Pogoj je, da se dotična skupina pred izletom obrne e prošnjo na pisarno dotične paroplovne družbe.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Valenje sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 500 kg bučnega olja, 1000 kg koruznega zdroba, 300 kg surove kave, 1000 kg riža, 1000 kg svinjske masti in 300 kg ječmenove kave. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, v splošnem pa lepo vreme. Včeraj je bilo po večini krajev naše države jasno. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu in Splitu 23, v Beogradu 22, v Ljubljani in Skoplju 21, v Mariboru 20,4, v Sarajevu 18 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767,9, temperatura je znašala 9.

— Redar ubil napadalca. V četrtke zvečer je v Subotici prišel delavec Ivan Surok močno okajan k svoji priležnici Anuški Telecki. Takoj sta se začela prepirati in Surok je tako razsajal, da je morala priležnica poklicati na pomoč sosedo, ki pa tudi niso mogli ukrotiti razgrajca. Pozval so redarja, ki ga je pa Surok napadel in ranil. Da ga prestraši, je redar dvakrat ustrelil v zrak, ker pa tudi to ni pomagalo, je streljal vanj in ga zadel tako, da je v bolnici umrl.

— Kaznenec iz Sing-Singa sleparil po Zagrebu. Policija v Bad Gasteinu je aretirala znanega mednarodnega sleparja in pustolovca Nikolo Božiča, ki je sleparil svojčas tudi po Zagrebu in drugih naših mestih. Božič je že sedel v zloglasni ameriški kaznilnici Sing Sing.

— Vlak pregazil 10 letnega dečka. Na višegradski progi blizu postaje Jelendo se je igral včeraj 10 letni Slobodan Marinković. Kar je privozil osební vlak in je dečka pregazil.

— Posurovelost. Včeraj popoldne so prepeljali v bolnico 63 letno bajtarico Franciško Viharnikovo iz Primorskega pri Koprniku, ki jo je napadel znan pretepač in jo s kolom dvakrat oplazil po glavi. Viharnikova je precej resno poškodovana. Napadalec so orožniki aretirali.

— Različna kemična sredstva za pokončavanje rastlinskih škodljivcev ima stalno v zalogi tvrdka »Chemotechnica«, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču veletrgovine A. & E. Skaberne). 341-n

— Proti molom — TARMOL! V vseh lekarnah in drogerijah. Proizvajalec: »Chemotechnica«, Ljubljana.

Znižali smo cene vsem oblačilom. — Oglejte si zalogo!

J. MAČEK,

Ljubljana, Aleksandrova 12

Iz Ljubljane

—Lj Polovična vstopnina na velesejem. Da se omogoči ogled velesejma prav vsem slojem prebivalstva, je sklenila uprava velesejma, da stane vstopnina v ponedeljek 13. t. m. namesto običajnih 10 Din, samo 5 Din. Naj nihče ne zamudi te ugodne prilike in naj si ogleda naš letošnji velesejem, ki je zelo zanimiv in poučen.

—Lj Dan ruske kulture. Po vsem svetu obhaja ruska emigracija že osmo leto na rojstni dan največjega ruskega pesnika A. S. Puškina svoj narodni praznik. Dan ruske kulture je simbol njenega notranjega edinstva in vez z veliko domovino. Kakor vedno obhaja Ruska Matica in Ruska invalidska zveza istočasno tudi dan ruskega invalida. Prireditelji vabijo vso bratsko ljubljansko javnost k proslavi dneva ruske kulture, ki se bo vršila v sredo dne 15. t. m. ob 20. v dvorani Trgovskega doma (Gregorčičeva ul. št. 27.) Spored literarno-muzikalnega večera bo priobčen naknadno. Vstop prost. Pri vstopu se bodo pobirali prostovoljni prispevki v korist ruskih vojnih invalidov.

—Lj Nova hiša ob cesti na Rožnik. Na vogalu Ceste na Rožnik in Svetčeve ulice, ki drži v Rožno dolino, je v delu enonadstropno poslopje, ki si ga stavi odvetnik dr. Fran Poje. Te dni so zaposleni vrhu zidovja tesarji z ostrešjem. Hiša stoji na betonskem temelju, ki je v tleh prevlečen s smolo, da bodo tudi nizkopritlični prostori dobro porabni. Stanovanje v visokem pritličju in prvem nadstropju bo imelo na cesti balkon. Tudi v podstrešju bo stanovanje. Zidanje ima v rokah mestni stavbenik Miroslav Zupan. Tudi na spodnji strani se Ljubljana lepo razvija. Na vogalu Korytkove in Bohoričeve ulice si gradi svoj dom krojaški mojster Anton Vrbinc. Visokopritlična enonadstropna hiša bo te dni pokrita. V Korytkovi ulici bo imela v visokem pritličju in prvem nadstropju dvojna okna.

—V Bolgarski ulici, kjer se steka v Korytkovo ulico je v delu betonski temeljni zid za enonadstropno trgovsko in stanovanjsko hišo g. Franciške Lobe. Vrbincu in Lohetovi zida stavbno podjetje Ivan Srešen. —V tej ulici bo imela svojo domačijo tudi ga. Terezija Prelogar. Zidaj delajo opaz za betonski temeljni zid. Hiša bo imela stanovanje v visokem pritličju in prvem nadstropju. Zgradbo vodi mestni stavbenik Miroslav Zupan. Bolgarska ulica je bila odprta in urejena v zadnjih letih in vendar vidimo v njej že nekaj lepih modernih stavb in kakor kaže bo kmalu vsa zazidana. Svet je suh, v tleh je pesek in gramoz zato so v ondolnih hišah suha, zdrava stanovanja.

—Lj Zanimanje Vičanov za nedeljsko tekmo koscev. Po dosedanjih prijavah so deč vlada med Vičani veliko zanimanje za tekmo koscev, ki jo jutri popoldne priredi Zveza kmetijskih fantov in deklet v št. Vič nad Ljubljano. Ta tekma bo združena z velikim javnim manifestacijskim zborovanjem JRKD. Za tekmo se je prijavilo tudi več Vičanov. Da dajo prireditelji večji zunanji staj, bodo Vičani organizirali spreved na okrašenih vozovih, v narodnih nošah, na konjih in v kolesarskih skupinah. Zbirališče udeležencev je pred Sokolskim domom na Viču, kjer se jim priključijo tudi posebne skupine iz občin Vrhnika, Borovnica, Log, Brezovica, Preserje, Polhov Gradec in Dobrova. Vse skupine odidejo točno ob 13. z godbami na čelu na Kongresni trg, kjer je splošno zbirališče udeležencev tekme in zborovanja. Kdor se namerava udeležiti tekme, naj še do večera to javi tajniku JRKD na Viču g. Mikliču ali pa g. Mirku Knezu na Viču, gostilničarju g. Francotu v Sokolskem domu in g. Jeločniku v Rožni dolini. Tudi posamezne skupine ki bodo pravčasno prijavljene, bodo na razpolago posebni vozovi.

—Lj Kupujte, dokler je še čas, srečke Kola jugoslovenskih sester v Ljubljani, ker javno zbiranje efektne loterije se vrši neprekinjeno v nedeljo, dne 12. t. m. ob 15. uri v dvorani Delavske zbornice. Krasni dobroti so razstavljeni v trgovinah: pri Mayerju v Stritarjevi ulici, pri Brezniku na Aleksandrovi cesti in pri Tičarju v Selenburgovi ulici. Lista izbranih števil bo natančno objavljena; prav tako kraj, kjer se bodo dobili dobroti.

—Lj Dviganje hiš. Na Dolenjski cesti je dvignil Franc Klemenc pritlično svojo domačijo štev. 3 v enonadstropno hišo. Zidaj je v delu ostrešje. Zidarska dela ima v rokah stavbno podjetje Anton Marvič. Ivan Usenk, gostilničar in trgovec na Borštnikovem trgu, je dvignil drugi del enonadstropnega poslopja na »Zelenem hribcu« v dvonadstropno stanovanjsko hišo. Pozneje bo adaptiral še tretje trinadstropno poslopje v svetla in solčna stanovanja. Tako bo vsa nekdanja pivovarna preurejena nekaj v obrtne lokale po večini pa v stanovanja. Zidarska dela vodi stavbenik Emil Tomažič.

—Lj Obnova hiš. Na Karlovski cesti je dobila lično zunanost enonadstropna hiša gostilničarja in trgovca Osvalda Pengova. Poslopje ima dve pročelji: namreč na Karlovski in na cesti za gradom, kar daje obnovi še večji učinek. Na Mestnem trgu stoji zidarski oder ob trinadstropni hiši štev. 5, ki je lastnina g. L. Rot. Renoviranje te visoke hiše bo povzdignilo lepoto Mestnega trga. Obnovo vodi stavbenik Robert Smielowski.

—Lj Benicinske črpalko je v zadnjem času postavil tudi trgovec Josip Marinko pred svojo hišo na vogalu Prisojne ulice in Jegličeve ceste. Zidaj imajo do malega vse ceste, po katerih se vrši živahen promet z motornimi vozili, benicinske črpalke, kakor: Dunajske, Celovške, Tržaške in Dolenjske ceste. Bin-

cinska črpalka na Krekovem tegu pred Perdanovo hišo pa služi zlasti avtobusom, ki vozijo v Zgornji Kašelj in pa Sostro.

—Lj Adaptacija V Prisojni ulici modernizira trgovce in posestnik Josip Marinko enonadstropno svojo hišo štev. 7. Trgovski lokali bodo široka izločena okna, kar bo služilo v okras hiši sami in okoliu. Zidarska dela izvršuje stavbno podjetje Ivan Vižintin.

—Lj Današnji živilski trg. Na današnjem trgu so prpeljali precejšnje množine češenj med temi že več košar domačih. Cene češenj nam počasi padajo, prodajali so jih po 10 —14 Din kg. Na trgu so se pojavile tudi prve rdeče in vrtno jagode. Rdeče jagode prodajajo po 8 Din litr, vrtno po 14 Din kg. Marelice so za malenkost cenejše, davi so jih prodajali po 24—28 Din kg (preje 32—36). Domačih jabolk ni več, kalifornijska so pa po 26 Din kg. Kmetje so pripeljali tudi več košar jurčkov, merico so prodajali po 6 Din. Tudi dovoz zelenjave in raznih vrst sočivja je bil velik. Fižol v stročju prodajajo po 14—16, grah v stročju od 5—, krompir po 5, peso po 6, kolerabice po 6—8, komad pese ali kolerabice pa po 0.50 do 1 Din. Salate je na trgu dovolj in razmeroma poceni. Jajca prodajajo na trgu po 1.25 do 1.50 Din par, piščanci so pa po 35 do 50 Din par. Cene mesa in drugim živilom so v splošnem neizpremenjene. Kupčija na trgu je bila razmeroma precej živahna.

—Lj Občni zbor Slovenske Matic se bo vršil v društveni posvetovalnici v hiši Slovenske Matic, Kongresni trg št. 7 v ponedeljek dne 27. junija ob 20. uri zvečer z dnevnim redom: 1. Poročilo društvenih funkcionarjev. 2. Sinčadnosti. Občnega zbora se morajo udeležiti člani društva, pokrovitelji, ustanovniki in društveniki.

„GURKIN“

sredstvo za konserviranje sadja in zelenjave — se dobi v vseh trgovinah z mešanim blagom.

—Lj »Vida Jerajevac« je naslov predavanja, ki ga priredi Splošno žensko društvo v ponedeljek, 13. t. m. v prostorih Jugoslovenskega ženskega Saveza, Selenburgova ulica 7-V, točno ob 6. zvečer. Pevnica Jerajeva je bila nekaj let odbornica Sp. žen. dr., pa je zato odbor smatral za svojo dolžnost, da seznani javnost z njenimi pesniškimi deli. Predava prof. Marija Boršnikova. Odbor vabi v prvi vrsti ženska društva, da se udeležijo predavanja. Dobrodošel pa je vsakdo, ki se zanima za literarno delo prerano preminule Vide Jerajeva.

—Lj Promenadni koncert. V Zvezdi v nedeljo 12. tm. od 11. do 12.30. 1. Končeko baterija, marš. 2. Offenbach: Orpheus, uvertura. 3. Parma: Pozdrav z Gorenjske, valček. 4. Petrovič: Sa brda i dola, srpske pesmi. 5. Jaki: Slovenski biseri, potpuri. 6. Novosad: Dalmatinski hajkaš, barkarola. 7. Petrovič: Zvuk izpod Lovčana, črnogorska pesem. 8. Samuels: Rumba. 9. Muhčič: Srb, Slovenec in Hrvat, marš. Igra godba 40. pešpolka Triglavskega.

—Lj Slovenski Gasperček nastopa kot dvorni zdravnik vsako popoldne do 13. tm., ob 17. uri v Jakopičevem paviljonu v Tirolju. Lutkovne predstave so kulturnega značaja, zato so priporočljive zlasti našim malčkom. TKD Atena.

—Lj Grafolog Karmah zadnje dni v Ljubljani. Zato ne zamudite prilike in ga obiščite v hotelu »Soča«. On vzbuja s svojimi analizami občo pozornost ter je tudi ostro izpostavljen kritiki, vendar si je v tem kratkem času pridobil renome, kot do zdaj še noben jugoslovenski grafolog. Njegove analize so resni studij ter v tem ne pokazuje le grafološke zmožnosti, temveč je obenem tudi nad vse dober psiholog. On vam odkrije Vaše napake in lepe lastnosti ter vam na podlagi tega očrta življensko pot.

—Lj Prijave za potovanje v Prago na eski zlet sprejema »Putnik« v Ljubljani še do 12. t. m. do 11. ure popoldne.

—Lj Kipi dr. Prešerna, grofa Tolstega in drugih literatov, moderno, okusno modelirani, se dobivajo pri tvrdki Emil Dobrič v Prešernovi ulici št. 9. Cene so tako nizke, da si lahko kipe vsakdo omisli. Opozarjamo občinstvo na današnji inerat tvrdke Dobrič.

—Lj Narodnega doma občni zbor bo v ponedeljek, 13. t. m. ob 20. uri v Narodnem domu v I. nadstropju.

—Lj Javna telovadba in veselica Sokola II. V nedeljo 12. t. m. gremo na javno telovadbo in veselico Sokola II. na Prulah. Začetek nastopa točno ob 17. uri. Iz priprav soditi, obeta biti prireditelj res prav prijetna. Vstopnina minimalna, cene času primerne.

—Lj Koncert na vrtu kolodvorske restavracije. Danes v soboto in jutri v nedeljo zvečer ob 20. do 24. ure koncert na vrtu kolodvorske restavracije. Običajne cene, prvostni eviček 12 Din, graščinski rizling 14 Din.

—Lj Pevsko društvo Ljubljanski Zvon poziva člane, da se udeležijo pogreba naše redne članice Ivanke Nastran. ki bo jutri ob 8.30 zjutraj iz Zg. Šiške na pokopališče v Dravljah. Zbirališče ob 8. pri Kamniti mizi.

—V vseh drogerijah se dobi priznana desinfekcijsko sredstvo SANOFORM v originalnih steklenicah! 351-n

—Grenčica »Franz Josef« je izborna proti bolečinam v hrbtu in križu.

—Lj Dunajsko pranje, svetlokanje Šimenc, Kolodvorska ulica 8.

Iz Celja

—c Dežurno lekarniško službo v Celju ima od danes do vključno petka 17. t. m. lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

—c Frischeulov dom na Okrešlju bo oskrbovan od sobote 18. junija dalje.

—c Dve najdbi. V četrtke 9. t. m. dopoldne je bila najdena v cerkvi na Jožefovem hribu ženska ročna torbica z uro in raznimi drobnarijami. Istega dne je bila v mestu najdena denarnica z večjo vsoto denarja. Lastnika naj se zglasti pri predstojništvu celjske mestne policije.

—c Koncert moškega zbora »Svobodec« v Celju. Nocoj ob pol 9. uri zvečer nastopi v mali dvorani Celjskega doma moški zbor naših delavcev, katere že tretje leto vodi povodja C. Pregelj. Ponovno je že za zbor dokazal svoje vrline in žel obče priznanje. Spored, ki ga izvaja v soboto, je zelo učinkovit, zlasti ulegnejo ugajati ruske narodne pesmi v pristno ruski harmonizaciji slovlega dirigenta Sergeja Zarova. Preko poletja namerava ta zbor prirediti več koncertov na prostem kakor tudi v bližnji in daljni okoli. Podpirajte kulturne težnje našega delavca in pridite!

—c Jutri popoldne ob 15. bo na Dečkovem trgu pred Narodnim domom velika italvska tombola s številnimi lepimi in bogatimi dobroti. Pridite vsi in pomagajte z nakupom tablic ubogim žrtvam svetovne vojne!

—c Jutrišnji nogomet v Celju. Jutri popoldne bosta odigrani na Glaziji dve prijateljski nogometni tekmi in sicer ob 15. meč rezervama SK Celja in SK Atletikov, ob 17. pa med prvima moštvoma SK Celja in SK Zeleničarjev iz Maribora.

—c V Celju in okolici bo električni tok po sporočilu vodstva fakske elektrarne zaradi popravila daljnovoda jutri dopoldne med 7. in 14. uro ukinjen.

—c V celjski mestni klavnic je bilo v preteklem tednu zaklanih 61 telet, 52 svinj, 23 volov, 23 krav, 4 biki in 1 konj. Uvožene pa je bilo 666 kg teletine, 457 kg svinjine, 60 kg svezje svinjine in 25 kg govedine.

—c Smrtna kosa. V sredo 8. t. m. je umrla v celjski javni bolnici v starosti 38 let ga. Roza Tlakerjeva, kovačeva žena s Teharja pri Celju. N. v m. p!

Sport

II. motociklistične dirke na Ljubelj

Motokolesarski klub »Miličijac« v Ljubljani razpisuje II. medklubske motociklistične dirke na Ljubelj, ki se bodo vršile 3. julija. Motorna kolesa se uvrste v naslednje kategorije:

Sportni in dirkalni motorji:

Kategorija A razred A motorna kolesa do 250 cm.

Kategorija A razred B motorna kolesa do 350 cm.

Kategorija A razred C motorna kolesa do 500 cm.

Kategorija A razred E motorna kolesa do 1000 cm.

Kategorija B razred F motorna kolesa s prikloiko do 600 cm.

Kategorija B razred G motorna kolesa s prikloiko do 1200 cm.

Turni motorji:

Kategorija A razred C motorna kolesa do 500 cm.

Kategorija A razred D-E motorna kolesa nad 500 cm.

Kategorija B razred B-S, F, G motorna kolesa s prikloiko do 1200 cm.

Vozila nižjega razreda ne smejo startati v višji kategoriji. Pismene prijave na prijavnicah, izdanih po prireditelju, je poslati na tajništvo Motokol. kluba »Miličijac«, Ljubljana, Miklošičeva 15, najkasneje do 20. junija. Naknadne prijave z dvojno prijavnico se zaključijo brezpogojno 27. junija. Prijavi je priložiti prijavnico 20 Din za motorno kolo, 30 Din za motorno kolo s prikloiko. Brzojavne prijave je istočasno potrditi s pismom. Vsek vozač mora v prijavi navesti, v kateri kategoriji starta. Na kasnejše prijave in one brez prijavnice se ne bo oziralo. V skladu z odgovori se prijavna vrne.

Start bo letošnji. Vsa vozila je zaradi pregleda predvesti tehnični komisiji na dan dirke ob 7. zjutraj pri pristavi barona Borna.

Medklubske kolesarske dirke

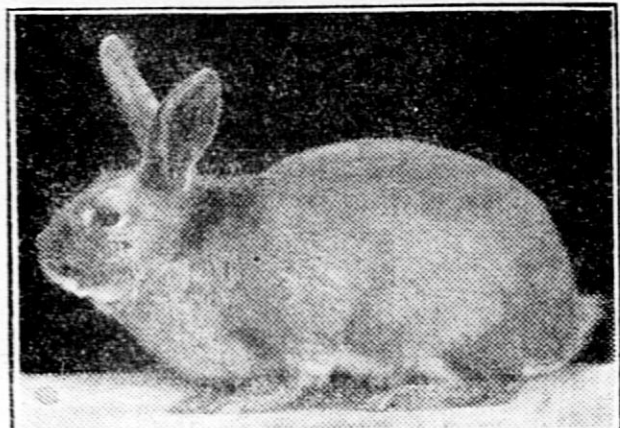
Kolesarsko in motociklistično društvo »Savac« v Ljubljani priredi v nedeljo 19. t. m. medklubske cestne kolesarske dirke s startom in ciljem na Viču (3 km) pri gostilni Pirnat. Startale bodo štiri skupine, izmed izmed katerih bo najvažnejša glavna, ki bo vozila progno Vič — Vrhnika — Logatec — Planina in obratno (100 km). Ker je precej naših znanih dirkačev, spadajočih v glavno skupino, obleklo letos vojaško snujko, na smemo pričakovati za to progno bogve kakoga š

Velika razstava perutnine in kuncev

Oglejte si jo in prijetno boste presenečeni, saj boste videli elito naših putk, gosi, rac, kopunov in kuncev

Ljubljana, 11. junija.
V paviljon K na velesejmu vabi obiskovalca nenavaden koncert. Petelin skoraj vseh pasem pojo razšopirjeni, putke koko-dajskajo in gosi gajajo kot na največji perutnarski farmi. Vsak, ki obišče to razstavo, je prijetno presenečen, kajti tu je zbrano perutnine za cele vlake in sicer takorekoč celotna naša putk, gosi, rac in kopunov.

V nepretrgani vrsti se vrste kletke ob stenah in se po sredi paviljona, da so med njimi le ozki hodniki. Približno polovico paviljona zavzemajo kunce, ki jih je toliko, da bi jih bilo dovolj brez perutnine za veliko razstavo.

Med kokoši zavzema prvo mesto rjava štajerska kokoš, ki je po mnenju strokovnjakov najprimernejša pasma za naše kraje in že standardizirana. In res je na razstavi izredno mnogo prav lepih rjavih štajerskih kokoši, ki sicer zaostajajo nekoliko za nekaterimi drugimi pasmami po velikosti in po barvi, kar pa seveda ne odloča, če ima kokoš druge vrline, ki odločajo v gospodarskem pogledu. Mnogo teh kokoši je na razstavi odlikovanih z banovinskimi nagradami ali sicer ocenjenih.

Tudi bele štajerske kokoši se kosajo s tujimi pasmami. Zanimivo jih je primerjati z belimi Plymouthkami. Če bi šlo samo za lepoto, katera pasma je najlepša, bi se tudi težko odločili. Krasna je skoraj bakreno rjava Rhode Island pasma, obstati moraš pred čopasto belo Felton, ki tako pametno gleda kot star, bradat modrijan, lepa je Jokohama z dolgo perutnino, krasnim repom, nič manj lepe niso tudi pegaste sive Plymouthke in bele Leghorn ter rjave Orpingtonke.

Čeprav standardizirana štajerska rjava kokoš ni majhna, vendar je skoraj prilikavka v primeri s Plymouthko. Zanimivo je tudi primerjati peteline raznih pasem med seboj; težko bi se odločili, kateri je lepši, nedvomno je pa eden najlepših štajerske rjave kokoši. Tudi razstavljalci drugih pasem so bili odlikovani za posebno lepe eksemplare. Sploh se pa lahko reče, da je Kmetijska družba, katere člani razstavljajo živali, in ki je organizirala to razstavo — lahko po pravici ponosna na svoje članstvo. Ako bi ne bilo doslej pri nas še nobene perutnarske razstave, že ta dovolj prepričevalno dokazuje, da je pri nas perutninarstvo zelo dobro razvito ter je važna panoga gospodarstva. Pomembno je tudi, da so na razstavi zastopani perutninarji iz vseh krajev banovine, največ pa razstavlja Zagorjeva perutnarska farma iz Konjice; njegova perutnina je tudi na tej razstavi večkrat nagrajena. Vendar je nagajenec toliko, da jih ne moremo vseh omenjati.

Poleg skoraj nepregledne jate kokoši je na razstavi še mnogo gosi, rac in kopunov. Gosi so domače in velike kodraste, poleg njih pa opaziš labude — nekaj posredi med labudom in gosjo — japonske gosi in orjaške bele turške gosi. Tudi rac je nekaj redkih pasem, Rouen, Chacki Kampbell, pekingske race, ki so skoraj tako velike kot goske. Zanimanje tudi vzbujajo indijske tekalke.

V veliki kletki mrgoli rumenih piščancev kot mravljah na mravljišču, kolkje pa ni nikjer. Te drobne stvarice so preključale jajčno lupino brez kolkje, brezčutna valilnica jih je priključila v življenje. Kakšna je valilnica, se obiskovalec tudi lahko pouči, saj je na razstavi ena, ki jo prodaja neki perutninar. Ti piščanci so se izvalili v valilnici, ki se greje na petrolej, pri perutninarstvu »Niko« v Vižmarju. Na deželi še nimajo mnogo električnih valilnic, ker ni povsod elektrike in ti aparati so dragi. Kdor pa ima staro valilnico na petrolej, je zadovoljen z njo.

Golobov sta razstavljena samo dve pasmi, veliki črno-beli florentinci in sivkasti maltezerji. Nekaj kletk je piščancev, precej je pa kopunov plymouth-kocks pasme. Eden ima celo družino piščancev, ki jih je sam izvalil. Na pol smešni so takšni kopuni, nekakšne žrtve biološke tragedije — tako se ti zdi, ko jih opazuješ, seveda, če nisi perutninar.

Pred kletkami kuncev vlada ves dan nedolžno veselje. Vedno je dovolj otrok, pa tudi odraslih, ki naravnost obožujejo lepe živali ter se jih ne morejo nagledati. In res so živali tako lepe, da se mora pred njimi ustaviti vsak, čeprav ni prijatelj živali.

Beli orjak gleda zaupljivo iz kletke z rožnatimi očmi, belgijski siv orjak najraje leži, saj je pa tudi tako težak, da ga komaj nosijo noge; ko pa vstane, muli travo ali se pa umiva s prednjima tlapama. Nekateri belgijski orjaki imajo skoraj črno in povsem mehko dlako, zopet drugi pa svetlosivo kot divji zajec.

Dobro so zastopane še mnoge pasme siv francoski ovnač, modri Dunajčan, krasne nijanse modrikaste barve, nemški lisec, bel s črnimi podolgovatimi progami, bel Dunajčan, srebrec s sivim kožuhom, ki ga prepletajo srebne dlake, zamorsko črni

reks, modri, Havana, čimčila in bober reks — teh pasem je toliko, da je dovolj že samo naštevati. Black-and-tan je črn kot oglje, angorski je pa bel kot sneg, pokrit z dolgo kot puh mehko dlako, da se ti zdi, kot da imaš pred seboj kup bombaža. In še vedno odkriješ kakšno novo barvo ter pasmo — narava ni imela nikdar hvaljebnice naloge kot tedaj, ko je ustvarjala te pestre pasme kuncev. Tu je še Black-blue-and-tan in Lux, ki mu težko določiš barvo.

Na razstavi je tudi pestra zbirka kož, kožuhovalne, ki je tako lepa, da bi se je ne smela sramovati nobena dama.

Vsaka živa stvar pod soncem ima svoje bolezni, tako tudi perutnina, o čemer se tudi poučiš na razstavi, kjer je razstavil Dr. živalni veterinarski bakteriološki zavod posamezne organe perutnine v spiritu, na katere so vplivale bolezni.

Zelo ljubko idilo ustvarja na razstavi koticček, koja, v kateri je improviziran gozd. Sredi njega stoji vila, v kateri je »Gostilna pri zajcu«, na nji pa stoji še manjša hišica, »Letovišče«. V tem penzionu letujejo zajci in morski prešički.

Tvrka Bonač razstavlja posebne šipe »Bicelle«, ki propuščajo ultravijolično svetlobo, zato so priporočljive, da jih rejci uporabljajo pri zajcih hišicah ali kurnikih. Razstava je dobro obiskana.

V KOPALIŠČU

— Gospodična, ali se pridete jutri zopet kopat?
— Ne vem, morda.
— Ali bi vam smel telefonirati, da se domeniva?
— Zakaj pa ne?
— Katero številko telefona imate?
— To je povedano v telefonskem imeniku.

NE VEČ

— Ali tuli vaš mladeček še vedno tako dolgo v noč?
— Ne več, noči so zdaj že znatno krajše.

LUNA

Oče odpre okno in zakliče na vrt:
— Kaj pa delaš, hčerka?
— Na luno gledam, papa.
— Torej ji pa kar reci, naj takoj pobere svoj bicikelj in jo odkuri domov.

PO FILMSKEM SVETU

Šaljapin o zvočnem filmu

V zvočnih filmih po njegovem mnenju vse preveč pojo

Poročali smo že, da se je Šaljapin slednjič odločil nastopiti v zvočnem filmu, kar je umetniški svet močno presenetilo. Paradokso se sliši, da je obrnil eden največjih opernih pevcev operi hrbet, ker njegov nemirni duh ne najde več v nji utehe in zadovoljstva. Dolgo se je boril slavni pevec

Šaljapin v vlogi don Quichotta

z odporom proti filmski umetnosti, končno se je pa udel in nastopil pot, ki mu prinese na jesen njegovega burnega življenja novo slavo.

— Če hočete vedeti resnico, je dejal Šaljapin v pogovoru z nekim novinarjem, — vam povem, da v operi nikoli nisem našel popolnega zadovoljstva. Iskal sem resnico, vedno sem si prizadeval izraziti pravo, iskreno čustvo, toda to se mi v operi nikoli ni posrečilo. Že sem bil opustil hrepeneje, ki me je gnalo po umetniškem izživljanju, ko me je poklical film.

Šaljapin je nadaljeval, da so ga filmska podjetja in filmski režiserji že dolgo lovili. Novinarju je pokazal debel sveženj pisem, same ponudbe iz Hollywooda in drugih središč filmske industrije, od koder so ga vabili k filmu. Pokazal mu je tudi pismo znamenitega režiserja Griffitha, ki je ponujal slavnemu ruskemu pevcu sijajen angažma. Tehnika zvočnega filma se je pa zdela Šaljapinu še preveč v povojih, da bi zastavljal za njo svojo umetnost. Šele v najnovejšem času se mu je zazdelo, da je dossegla tehnika zvočnega filma potrebno višino.

Le malo je ljudi, je nadaljeval pevec, ki se spominjajo, da sem že nastopal v filmu. Bilo je v Rusiji pred 20 leti. Film se je imenoval »Ivan Grozni« in verjemite mi, bil je res grozen. Bil je dolg kakih 100 m in izdelan je bil brez skušnje, kar v en mah. Imel sem enkrat za vselej dovolj. Moje zaupanje v filmsko tehniko je bilo pokopano. Šele najnovejši filmi so mi vrnili vero v možnost mojega umetniškega izživljanja v zvočnem filmu.

Potem je pripovedoval Šaljapin o svoji novi vlogi v filmu »Don Quichotte«. Pravi, da je o posvetovanjih s francoskim režiserjem Lémourjem, ki bo film izdeloval, o sodelovanju s Paulom Morandom, ki ima v rokah francosko in z Johnom Farrowom, ki ima v rokah angleško opremo in obdelavo tvarine. Pripovedoval je tudi o svojih bodcih načrtih, češ, da namerava postaviti na platno lik Borisa Godunova, kralja Leara in Macbetha. Šaljapin je mnogo razmišljal o bistvu zvočnega filma. O njegovih vrlinah in napakah si je ustvaril lastno mnenje.

— In veste kaj je po mojem mnenju največja napaka v večini zvočnih filmov? — je vprašal ob zaključku pogovora slavni operni pevec. — V zvočnih filmih vse preveč pojo.

Strah in groza v Hollywoodu

Londonski listi poročajo z Los Angelesa, da preživlja znana filmska igralka Marlene Dietrich, soproga režiserja Sternberga, dneve nepopisnega strahu in groze, ker se boji, da bi ji utegnili ugrabiti šestletno hčerko. V enem tednu je dobila dve grozljivi pismi. Pisec ji sporoča, da ji bo ugrabil hčerko, če ne položi na določeni kraj 2000 dolarjev. V drugem pismu pa zahteva že 4000 dolarjev. Njeno stanovanje neprestano straži policija. Če

Marlene Dietrich s svojo hčerko

gre z doma, ji vedno sledi na primerni razdalji nekaj civilnih redarjev, kajti policija domneva, da bi utegnili tolovajski poslati koga, ki bi se s preplašenimi roditelji pogajal. Hčerko dražestne Marlene straži noč in dan bivši angleški vojak, znameniti strelec Harry Right.

Strahna usoda Lindberghovega sinčka in njegovih nesrečnih roditeljev je oropala hollywoodske filmske zvezde miru in veselja do življenja. Vsi roditelji se boje za svoje ljubljence, vsi jih imajo strogo zastražene. Mnoge vile so obdane z visokimi mrežami, ki je v nje napeljan električni tok visoke napetosti, druge so pa obdane z globokimi jarki, kakor srednjeveški gradovi. Tom Mix straži svojo 9letno hčerko za visokim zidom.

kjer stojita menjaje se na straži noč in dan dva obožena cowboja, prijatelja slavnega filmskega igralca. Pa tudi to ni pomirilo prestrašenega očeta. Hčerko je naučil streljati in zdaj bi jo že lahko uvrstil med najboljše strelce. Tako živi tudi še mnogo drugih očetov in mater v Hollywoodu in neprestanem strahu za svoje otroke.

Harold Lloyd si je nabavil celo krdelo danskih dog in te kot tigri opasne živali se izprehajajo ponoči okrog igralčeve vile. Gorje tistemu, ki bi se drznil prestopiti vrt ali preplezati ograjo — ne ušel bi smrti! Drugi zvezdniki so izdali svojim znancom posebne izkaznice, ki jim omogočajo vstop v njihove hiše. Brez take vstopnice je nemogoče priti v hišo najboljšega prijatelja. Tako velike oči ima torej strah v Hollywoodu in res veliko je zaupanje ameriških prebivalcev v policijo!

Nov krasen film

Samo še danes predvaja Elitni kino Matiča senzacionalni film Marlene Dietrich »Sanghaj ekspres« — jutri pa je že na sporedu nov film »... in to je glavno!« Ta film je delo slavnega režiserja Joe Maya, moža, ki ima mnogo umetniškega okusa, kar smo že opetovano mogli videti pri njegovih lepih, nepozabnih filmskih delih kot n. pr. »Velikostno ljubezen«, pri Ufinih filmih itd. V njegovem najnovejšem filmu nastopa zakonški par — mož (Harry Liedke) flirta z malo plesalko Piksi, žena zaradi moževih pustolovščin užaljena, vidi, da je zaposlavljena, se pa v prvi svoji jezi odloči sama iskati si zabave in utehe. Usoda ji pripelje na pot mladega moža, pravijo, da je knez, v resnici pa je nevaren pustolovec, orodje v rokah nevarne družbe, ki preži za dragocenimi ogrlicami, dragulji in zlatino, lepimi ženskami in boljšo družbo. Mlada žena se kmalu zalubi v lepega mladega moža, ki ji zna tako lepo dvoriti, in kmalu bi se zgodilo, kar se seveda ne bi smelo zgoditi. Se v zadnjem trenutku pa je prišla nakana prevejanega kavalirja na dan in zakon je bil rešen. Tudi mož, ki je uvidel, da bi bil le on kriv ženevega padea, je opustil svoje flirtanje s Piksi in iz obeh je postal zopet srečen par. Ta temla je pod umetniško režijo Joe Maya podana z najfinjšo virtuoznostjo, v običajnih Maevih velikih in širokih dimenzijah (n. pr. razkošna maskerade). Walter Jurman je skrbel za nove šlagerje, kompozicije in lepo glasbo. Igralci, ki nastopajo v glavnih vlogah:

— Izvolite, gospod komisar.
— Kje pa stanujete?
— Na avenue Montparnasse 35.
— Avenue Montparnasse? Tu je pa zapisano, da stanujete na rue de Tolbiac 27.
— Da, tam sem stanoval še lani, pa sem se preselil.
— Z drugimi besedami, na novem stanovanju se niste zglasili?
— Še ne, gospod komisar. Časa nisem imel. Stori mi pa to čim prej.
— Aha, to je prazen izgovor. A vaš poklic, gospod?
— Zdam sem soboslikar, gospod.
— V vaši legitimaciji pa stoji, da ste lasničar.
— Res je, nekaj časa sem bil lasničar, gospod komisar, zdaj sem pa soboslikar. Ruski emigrant se preživlja kakor ve in zna.
— Kje pa imate spričevalo, da ste se učili soboslikarstva?
— Ga nimam, gospod komisar. Tvrdka, kjer sem uslužben, ga ni zahtevala. Kot inteligent sem se kmalu zviševal v ta poklic in upam, da je tvrdka z menoj zadovoljna.

gah, so Harry Liedke, pustolovca igra Robert Thoreen, za humor in smeh skrbita Otto Wallburg in Jakob Tiedtke, ki ga poznamo še iz filma »Gospodična, napaten spoj!« — Ženski vlogi podajata dve umetnici in to Nora Gregor, ženska, ki ima mnogo šarma, in Ursula Grabley, dama vselega vsakogar osvajačnega temperamenta.

Film »... in to je glavno!« bo vsem zelo ugajal, vsakdo bo našel v njem, kar si bo požel, veselja, zabave, smeha, flirta in ljubezni, vsak bo zadovoljen in to je glavno!

Greta Garbo prispe v Berlin

Znamenita filmska igralka, ki je zdaj obrnila Hollywoodu hrbet, da se vrne v domovino, se namerava spetoma ustaviti v Berlinu, da poseti kraje, kjer se je pred 10 leti še kot neznano dekle zamarala truditi priti k filmu.

— Kateri filmi se izdelujejo na Dunaju v Saschinem ateljeju. V filmskem ateljeju v Slevringu izdelujejo zdaj govoreči film »Kavalirja postopac«, ki bosta v njem zopet kraljevala Pat in Patricia. Kakor so bili prvi dunajski filmi obeh komikov mnogo boljši od poznejših izdelanih v Berlinu in na Švedskem, tako upajo in pravijo, da bo film »Kavalirja postopac« pomembno dvignil sloves obeh kraljev smeha. Istodnevno se vrše v ateljeju priprave za naslednji film »Dama v modercu« z Magdo Schneider v glavni vlogi. Zočetkom prihodnjega meseca se vseli v atelje mala Dolly Haas, in prične z delom za svoj film »Scampolo«. Meseca avgusta pride na Dunaj Ondra Lamaš filmska producentka in bo izdelala nekaj novih filmov z znamenito češko filmsko igralko Any Ondro. Na Dunaju se bo torej delalo z vso verno »na novih filmih, dočim so berlinski ateljeji radi ogromnih cen, ki jih morajo producenti plačati za uporabo Tobis zvočne aparature večinoma prazni.

— Prodana nevesta kot film. V Monakovem filmu Smotanovo popularno opero »Prodana nevesta«. Glavno vlogo Marinke bo pela slavnata primadona Jarmila Novotna, Janka polje tenorist komornik pevec Willi Domgraf-Jasschänder, Vaška Paul Kemp, Kecal Otto Wernicke, Esmeraldo Annie Sörensen. Vse vloge so torej zasedene po prvovrstnih močeh, od katerih nam je Jarmila Novotna še znana kot ena najodličnejših pevke sopranistk. Film bo gotov konec julija in bomo torej jeseni videli v naših kinematografih to priljubljeno opero z najboljšimi igralci in pevci.

Radioprogram

Nedelja, 12. junija.

9.30: Prenos cerkvene glasbe iz franciskanske cerkve; 10: Dr. Jaklič: Protialkoholno predavanje; 10.30: Dr. Nicholas Murray, lanski Nobelov mirovni nagajenec (dr. P. Breznik); 11: Salonski kvintet; 12: Čas, poročila, plošče; 15.15: Nastop gojenec dramske šole prof. O. Šesta na drž. konservatoriju v Ljubljani; 16: Fantje na vasi po narodne pesmi; 16.40: Salonski kvintet; 20: Koncert godbe 40. p. p. »Triglavskega«; 22: Časovna napoved in poročila; 22.15: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 13. junija.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18: Salonski kvintet; 19: Dr. I. Burian: Čestina (zaključek); 19.25: Simfonični koncert dunajske filharmonije (prenos s Dunaja); 22: Čas, poročila; 22.15: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 14. junija.

11.30: Šolska ura: Ljubi ptice (Andrej Stel); 12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18: Otroška ura (gđ. St. Vencaj); 18.30: Salonski kvintet; 19.30: Dr. I. Grafenauer: Nemščina; 20: Profesor Sirk: Izleti v Kamniško Alpe; 20.30: Prenos iz Zagreba; 22.30: Čas, poročila, plošče; 23: Napoved programa

A. Rennikov:

Poškodovanec

— Kaj se je vam pa pripetilo, Ivan Fjodorovič, da ste tako zbegani?
— Ah, nikar me ne vprašujete, Vladimir Petrovič! Tako neprijetnost sem imel, da vam ne morem povedati.
— Bežite no! Kaj je pa bilo? Pa menda vendar tudi pri vas niso ustavili dela?
— Kaj še, toda to je skoraj še hujše. Veste, sam vrag me je zmotil, da sem se javil za pričo prometne nesreče. Zavila sta v bližnjo kavarno, naročila kavo in Ivan Fjodorovič je začel praviti prijatelju, kaj se mu je bilo pripetilo.
— Davi vam pridem na stavbišče, kjer sem zaposlen, pa me pokliče šef in mi pravi: Dragi Jean, pojdi v trgovino Francois in prinesite še eno kilo te barve, da ne bomo v zadregi. Odsel sem, a spotoma vam naenkrat zagledam na križišču od ene strani osebnost od druge pa tovorni avtomobil; trčila sta skupaj, tovorni je zdrobil osebnemu vratca in zmečkal blatnik. Saj veste, Vladimir

Petrovič, da ruski človek ni srečen, če ne vtakne nosu v tujo nesrečo. Skočil sem torej na križišče in začel vpraševati, kako in kaj in zakaj se je pripetila nesreča. Takoj za menoj je pa prišel tudi policaj in radovednežev se je kmalu nabralo mnogo. Vsi so kričali in govorili, nastal je velik trušč. K sreči je bil osebnost avto prazen tako, da nesreča ni zahtevala žrtve. Šoferja sta si pa skočila v lase in se začela ravsat. Radovedneži so se kakopak razdelili v dva sovražna tabora. Eni so trdili, da je kriv šofer tovornega avtomobila, drugi zopet so valili krivdno na šoferja osebnega avtomobila. Videč, da se zadeva po nepotrebnem zapleta sem stopil k policaju in mu dejal: »Gospod stražnik, jaz vam lahko točno povem, kako je bilo. Videl sem vse od začetka do konca na lastne oči. Pišem se Jean Karavaeff, sem Rus, ruski kozak, kosaque d'Amur.

— Aha! To je dobro! — je zamrmral policaj. — Saj sem vas videl, monsieur, saj ste bili vi tisti, ki je prihitel tik pred menoj na križišče. Dobro, izvolite z nami na komisariat, da uredimo to zadevo.

In odšli smo na komisariat. Komisar je mirno zabeležil izpovedbe obeh šoferjev, ki sta se vso pot in tudi še na komisarijatu pripravala. Jaz sem pa čakal, da pridem na vrsto.

Slednjič se je obrnil komisar k meni: — No, kaj nam morete vi povedati o tem? Saj ste vi tisti, ki je prvi prihitel na križišče, li-ji?

— Da, gospod komisar, prav rad bom pričal.
— Kaj ne poznate predpisov, da se sme čez ulico samo v smeri najkrajše razdalje? In samo na krajih, določenih v ta namen.

— Hm... to se pravi... poznam jih, gospod komisar, — sem zajecjal razočarano.

— No torej, na kaj ste pa mislili? In pardon, pokažite mi svoj zažigalnik, ki ste z njim pravkar prižigali cigareto. Ali imate dovoljenje rabiti ga? Nimate! Aha! Kje ste ga pa kupili, gospod?

— Nisem ga kupil, prijatelj mi ga je podaril.
— Seveda, običajen izgovor. Upam, da veste, da vas čaka kazen, ker niste plačali davka na zažigalnik. Pokažite svoje dokumente, gospod.

— Izvolite, gospod komisar.
— Kje pa stanujete?
— Na avenue Montparnasse 35.
— Avenue Montparnasse? Tu je pa zapisano, da stanujete na rue de Tolbiac 27.
— Da, tam sem stanoval še lani, pa sem se preselil.
— Z drugimi besedami, na novem stanovanju se niste zglasili?
— Še ne, gospod komisar. Časa nisem imel. Stori mi pa to čim prej.
— Aha, to je prazen izgovor. A vaš poklic, gospod?
— Zdam sem soboslikar, gospod.
— V vaši legitimaciji pa stoji, da ste lasničar.
— Res je, nekaj časa sem bil lasničar, gospod komisar, zdaj sem pa soboslikar. Ruski emigrant se preživlja kakor ve in zna.
— Kje pa imate spričevalo, da ste se učili soboslikarstva?
— Ga nimam, gospod komisar. Tvrdka, kjer sem uslužben, ga ni zahtevala. Kot inteligent sem se kmalu zviševal v ta poklic in upam, da je tvrdka z menoj zadovoljna.

— Hm, to ni važno. Za nas je glavno, da se pečate z nezakonitim delom. Čim dalje tem hujše. — Maurice, — se je obrnil na podrejenega uradnika, — izračunajte, koliko globe mora plačati tale kozak. Za protizakoniti prehod čez ulico v napačni smeri — prvič, za neobdaveni zažigalnik — drugič, za pozabljeno registracijo novega stanovanja — tretjič, za nezakoniti poklic — četrtič. To zneso če se ne motim 25 plus 60 plus 80 in plus 50 ali skupaj 215 frankov. Prosim torej, dragi gospod, plačajte kar takoj teh 215 frankov. Z vašim sedanjim gospodarjem se pa že ne pomnim, da ne bo zaposloval nezakonitih delavcev! To je pa res lep red!

— In tako vidite, Vladimir Petrovič, sem dobil po nosu, ker sem se vmešaval v zadevo, ki me ni nič brigala. Šoferja sta bila zavarovana proti takim nezgodam in zavarovalnici se bosta že pogodili glede plačila popravila. Jaz sem pa pošteno nasledel. Dva avtomobila sta trčila skupaj in dva šoferja sta se spoprijela, a poškodovan sem prav sam jaz. Boge, drugi bi se raje dal povoziti, nego da bi se priglasil za pričo.

Stalin — papež, vladar in generalni ravnatelj

Zanimiva analiza boljševizma — Evropa mora nastopiti proti komunizmu složno

V obširni literaturi, ki obravnava vseh jezikov boljševiški socijalni pokus v Rusiji, zavzema čisto posebno mesto 54 strani obsega knjižica znana ideologa Paneurope grofa Coudenhove-Kalergija (Coudenhove-Kalergi et Comp. Paneuropa-Verlag, Leipzig-Wien). Kakor vse, kar je doslej napisal ta mož širokega obzora, se odlikuje tudi ta knjižica po širokem razmahu in naravnost, proroškem pogledu v bodočnost.

Avtor vidi v boljševizmu ogromno in dovršeno silo, ki posega v življenje kot cerkev, kot država in kot trust obnem. Stalin je zdaj obenem papež komunistične cerkve, vladar Rusije in generalni ravnatelj sovjetskega trsta. Komunizem je po svojem bistvu vera, III. internacionala pa svetovna cerkev. Komunistična stranka je sodobni viteški red. Ta nova vera ima tudi svoje sveto pismo — staro zavezo Karla Marxa in novo zavezo Vladimirja Ili-

ve (GPU). Obenem se nam pa kaže Rusija kot imperijalistična država, kajti kakor vse druge velesile, si tudi ona prizadeva zavzeti v svetu trden položaj.

Prehajajoč na petletko pravi Coudenhove-Kalergi, da skuša stalinizem s pomočjo petletke zgraditi po kapitalističnih metodah to, kar je komunistični eksperiment uničil in razdrupal v 10 letih. On hoče dokazati, da more kapitalizem funkcionirati tudi brez kapitalistov in da bo brez njih funkcioniral celo boljševizem. Petletka je v bistvo gospodarska ofenziva, namenjena propagandi svetovne revolucije. Ona je obenem pot, ki naj privede sovjetski imperijalizem do trumfa.

Proti vsemu temu pa stoji kaos zmene in zbegane Evrope. Meddržavna anarhija, notranjdržavna anarhija, gospodarska anarhija in specifični evropski individualizem, to je vse, kar more Evropa zoperstaviti disciplinirani in hierarhično organizirani moči boljševizma. Carizem in stalinizem sta dva absolutistična, despotična ruska sistema. Zoperstavljen evropskim državnim sistemom stalinizem ne vzdrži kritike, kajti on ne prinaša niti enakosti, niti blagostanja, niti varnosti, niti svobode ljudskim množicam. Zmaga stalinizma bi pomenila za Evropo povratek v barbarstvo. Boljševizem prinaša novo enakost, on povečava bedo, izpodkopa varnost in ubija svobodo.

Stalinizem vodi proti Evropi versko vojno. Njegovo orožje je duhovno, gospodarsko, vojaško in politično. Napram duhovnemu orožju, propagandi z vseni možnimi sredstvi, stoji Evropa pasivna. Napram gospodarskemu orožju boljševizma tava Evropa v kaosu svoje gospodarske dezorganiziranosti, bojnemu orožju more zoperstaviti samo svoj naraščajoči pacifizem, proti političnemu orožju boljševizma pa lahko nastopi samo s spori med premaganimi, zmagovalci in nevtralnimi.

Grof Coudenhove-Kalergi

ča Lenina. Ima tudi svojega papeža, svoje kardinale in duhovnike, svoje teologe in zbornice, svoj indeks prepovedanih knjig, svoje obrede in dogme, svoje misijonarje in mučenike, svoje simbole in organizacije. Boljševiška država je pa samo organ komunistične cerkve.

Temelj te hierarhične države tvori večina ruskih kmetov in neznanca manjšina industrijskih delavcev. Nad to maso vlada kot razred industrijskih delavstvom; nad tem razredom vlada kot kasta manjšina — komunistična stranka, a nad to kasto vladajo kot oligarhija strankini izvoljenci, nad strankinimi izvoljenci pa vlada kot diktator generalni tajnik.

Se zanimivejši je sovjetski trust. Vsa sovjetska zveza je prav za prav ogromna delniška družba. Vsi prebivalci Rusije so delničarji. Strankin odbor je upravni svet, sovjetska vlada direkcija, Stalin pa generalni direktor. Ta ogromna delniška družba hrani, oblači in daje delo vsemu prebivalstvu. V njenih rokah je proizvodnja in razdeljevanje vseh proizvodov, kakor tudi vsa zunanja trgovina. Nobena moderna država se ne more primerjati s to močno duhovno, politično in gospodarsko koncentracijo. Tako je pokrenil boljševizem največji sociološki eksperiment, kar jih pozna zgodovina človeštva.

Grof Coudenhove-Kalergi posveča posebno pozornost stalinizmu, ki je po njegovem mnenju porevolucionarni boljševizem. Po svoji ideologiji je ostal boljševizem revolucionaren, po taktiki je pa že porevolucionaren. Stalinova moč ni v njegovi popularnosti, temveč v njegovi policiji. Sovjetska država ne opira svoje moči na javno mnenje, temveč na policijo; to je policijska država, ki se drži s pomočjo terorja, svoje politične policije, državne politične uprave.

W. Junosza-Szaniawski

Igralski talent

Gospod Ksawery se je rad spominjal, kako je bilo v mladih letih; posebno radi so mu uhajali spomini na igralški talent, ki so si njegovi prijatelji nekoč od njega mnogo obetali, ki ga je pa on zakopal in se izneveril gledališkemu odru. Komu na ljubo? Ženski, seveda!

Pri teh spominih je njegova žena samo pomilovalno zmejavala z glavo. — Kaj se moreš pritoževati, da živíš slabo? — je godrnjala vedno, kadar je moč preveč obujal spomine. — Saj vendar ničesar ne pogrešaš. Nobene pravice nimáš pritoževati se.

Res. Gospod Ksawery ni postal igralec. Oženil se je bil zgodaj s svojo ženo le bil priženil dva velika travnika na periferiji mesta, ki sta bila že parcelirana in parcele je bil že začel prodajati za zlato. Saj jih je pa tudi meril, kakor bi tehtal zlato. Spekulativna mrzlina je navijala cene skoraj vsak dan — kdo bi se torej pritoževal?

Vse drugo je pa šlo kar samo. Gospod Ksawery je imel tudi sicer srečo. Kakor s prodajo parcel, tako je imel srečo tudi v zakonu in v vsem drugem. Znal je vedno kupiti vse pravočasno in pravočasno zopet prodati in tako se je kmalu postavil na lastne noge. Da ni

bilo teh strašanskih davkov, bi se res ne mogel pritoževati.

Baš danes, baš ko se je pripravljval gospod Ksawery k večerji, je dobil nepričakovano obisk: prišel je sosed, lastnik trinadstropne hiše. In začel ga je lepo prositi, naj mu posodi 1000 zlotov, ki jih nujno rabij; je v težkem položaju, na magistratu so mu zapadli vsi davki in če ne plača takoj, mu zapro vodo vod. V sili in stiski da se obrača na sosedu, ki je njegova zadnja nada.

Gospod Ksawery ga je poslušal z iskrenim sočutjem. Otrli si je solzo iz očesa in zagotovil sosedu, da bi razdelil dušo z njim, da pa nima v žepu niti belice, da še sam ne ve, kako bo z jutrišnjim obedom.

Ta prizor je odigral tako imenitno, da je bil sosed globoko ganjen. Pozabil je celo za hip na lastne križe in težave, segel je v žep, privlekel iz njega zadnja dva zlota in ponudil enega gospodu Ksaweryju; češ, to je moje zadnje premoženje, pa ga vendar rad razdelim s sosedom, da bo imel jutri vsaj za obed. Gospod Ksawery je pa to plemenitost skromno, toda odločno odklonil. Ker gre za zadnji denar, ga ne more sprejeti, zahvaljuje se pa vsaj za tako plemenitost; v veliko tolažbo mu je, s podvojenimi silami se bo odslej boril s kuro usodo. Morda pa le doživlja oba

Poroka v umobolnici

Senzacionalen konec ljubavne afere hčerke madžarskega poslanca Farkasa

V Budimpešti imajo novo senzacijo, poroko v umobolnici. Irena pl. Farkas se je poročila z nekim budimpeštanskim zdravnikom in o tej poroki govori ves Dunaj. Zadeva Irene Farkas je baš v Avstriji splošno znana, ker je Irena hči znanega poslanca vladne stranke Farkasa in je bila internirana tudi v avstrijski umobolnici v Tullnu. Pred letom dni je komaj 19 letno dekle nekega dne izginilo iz Budimpešte. Sele pozneje je javnost zvedela, da jo je oče odpeljal v Avstrijo, ker so madžarski zdravniki ugotovili, da je duševno bolna in da mora v umobolnico. Kmalu so se pa razširile tudi vesti, da se je oče odločil za ta korak, ker se je hotela hčerka omožiti z odličnim, toda siromašnim madžarskim državnim tožilcem dr. Dajkovichem, ki mu je po očetovem mnenju dišalo samo veliko hčerkino premoženje. Poslanec sam je že več let upravljal premoženje svoje hčerke, ki je podredovala po materi velika posestva. Njegovi nasprotniki so pa govorili, da se zato tako upira hčerkinu poroki, ker bi prišel ob mastne dohodke.

Mladi državni tožilec je pa napel vse sile, da doseže svoj cilj in reši Ireno iz umobolnice. Njegovi prijatelji so se obrnili na znamenite psihiatre, med Budimpešto in Tullnom so neprestano potovali Dajkovichu zaupniki. Za zadevo so se zavzeli tudi listi in priobčili so pisma, ki jih je pisala Irena iz umobolnice. V njih je zatrjevala, da je postala žrtev svojega očeta, da je popolnoma zdrava in da ne bo odnehal, dokler se ne poroči s svojim izvoljencem. Iz umobolnice je vzela očetu upravo svojih posestev in opetovano je pisala, da raje

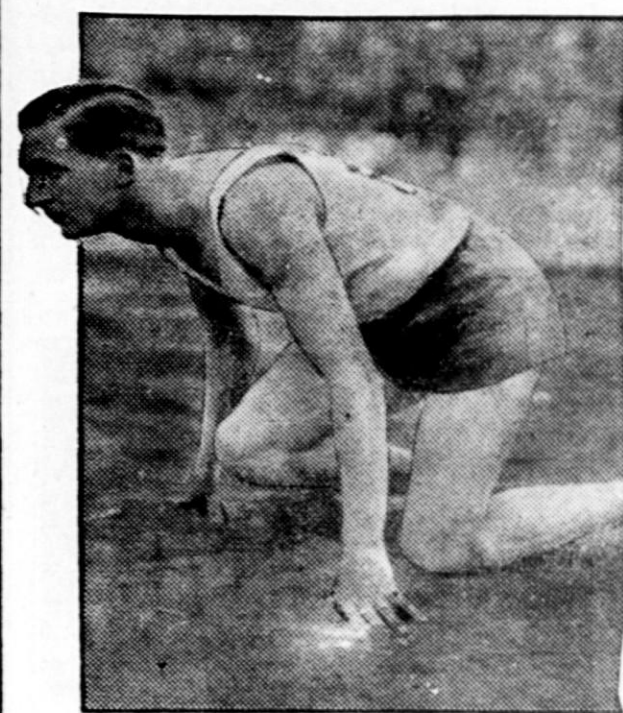
umre v umobolnici, kakor da bi se odpovedala svojemu ženinu.

Gospoda v Budimpešti se je razdelila v dva tabora. Sledila je cela vrsta dvobojev. Poslanec Farkas je očital dr. Dajkovichu nepošteno manipulacijo. Dajkovichu prijatelji so pa očitali Farkasu, da iz koristolubja nasprotuje hčerkinu poroki in da jo je spravil v umobolnico, čeprav je zdrava. V dveh dvobojih, z dr. Dajkovichem in nekim bližnjim sorodnikom, je bil Farkas težko ranjen. Ta čas se je pa bližala drama koncu. Senzacionalna afera se je tudi senzacionalno zaključila. Oče je namreč pripeljal pred tedni hčerko iz Tullna in jo spravil v neko privatno umobolnico v Budimpešti.

Tu se je pa Irena seznanila z nekim mladim zdravnikom, ki se je tudi lečil v umobolnici. Zaljubila se je vanj in dočim so se zunaj še vedno prepirali, kaj bo z njenim prvim ženinom, se je Irena zaročila z novim kavalirjem. Nekega dne so povabili Farkasa v sanatorij, kjer je mladi zdravnik po vseh pravihli zasnil njegovu hčerko. Da spravi afero z dr. Dajkovichem s sveta, je takoj pristal na hčerkinu poroko. Proti reverzu so oba za nekaj dni odpustili iz umobolnice, da sta se poročila. S tem pa Irenina drama še ni končana. Moževa brata sta se namreč obrnila na sodišče, češ, da njun brat nikoli ni bil normalen in da torej ne more odgovarjati za svoje dejanje. Brata zatrjujejo, da se je poročil v trenutni duševni zmedenosti in da poroka torej ni veljavna. Vprašanje je, kakšno stališče zavzamejo sodniki.

Mornarja sta poklicala kapitana, ki je begunca zasiljal. Ko ga je Daubmann lepo prosil, naj se ga usmili, mu je odgovoril, da se mu sicer smili, da mu na ne more pomagati. Končno se je pa kapitan le omehlal in vzel begunca s seboj v španske vode, kjer je Daubmann šele zvedel, da je vojne konec in da je Nemčija premagana. Zadnje dni maja je prispel srečno v Neapol, kjer ga je nemški konzulat poslal v bolnico. Po okrevanju so ga poslali domov.

Nemški tekač Jonath,

Ki je postavil v Bochumu na 100 m v 10,3 sekunde nov svetovni rekord

Milijonska mesta

Po najnovejšem štetju ima Newyork 9.800.000 prebivalcev, London 8.203.000, Pariz 4.808.000, Berlin 4.332.000, Chicago 3.400.000, Shanghai 2.677.000, Osaka 2.454.000, Tokio 2.295.000, Buenos Aires 2.129.000, Moskva 2.026.000, Philadelphia 2.000.000, Dunaj 1.866.000, Rio de Janeiro 1.800.000, Leningrad 1 milijon 616.000, Detroit 1.570.000, Tientsin 1.389.000, Los Angeles 1.300.000, Pekin 1.298.000, Sidney 1.239.000, Budimpešta 1.218.000, Bombay 1.173.000, Hamburg 1.146.000, Kalkuta 1.132.000, Varšava 1.109.000, Montreal 1.098.000, Glasgow 1.088.000, Kairo 1.065.000, Melbourne 1.018.000, Hsiangtan 1 milijon in Hsingan tudi 1.000.000.

Bodoča milijonska mesta so v Evropi Neapolj (969.000), Milan (966.000), Rim (971.000), Birmingham (969.000), Liverpool (870.000), Bukarešta (860.000), Praga (848.000), Carigrad (836.000), Bruselj (833.000) in Madrid (826.000); v Aziji Bangkok (931.000) in Kanton (812.000); v Ameriki Cleveland (900.000) in St. Louis (822.000); v Združenih državah Mehike Mexico (968.000), v Združenih državah Brazilije pa St. Paulo (880.000).

Gledališče se pogreza

Najslavnejši ameriški inženjerji si zaman belijo glavo s problemom, ki jim ga je predložila ameriška vlada z naročilom, naj ga nemudoma rešijo. Gre za rešitev krasnega opernega gledališča v Mexico-City, ki se je začelo nenadoma pogrezati. Španski osvajački so zgradili mesto Mexico v osrčju doline, kjer je bilo v pradavnih časih žrelo vulkana, pozneje pa jezero. V času španske invazije je bilo jezero že izsušeno. Mesto so pa zgradili na močvirnatih tleh. Proti koncu preteklega stoletja je sklenil takratni mehiški prezident Porfiao Diaz zgraditi krasno operno poslopje v Mexico-City. Tako je dobilo mesto državno gledališče, ki je veljalo nad 300 milijonov Din. Vsa mehiška in indijanska plemena so zastopana na monumentalnem poslopju v bronastih in marmornatih umetniških delih. Najfinije in najdragocenejše vrste lesa iz daljnih mehiških gozdov so porabili za notranjo opremo gledališča. Oder je ogromen, zgrajen po najmodernejših principih, močniti zastor pa predstavlja mojstrovino iz barvastega kristala. V gledališču je prostora za 2.000 gledalcev.

ln zdaj vse kaže, da bo to krasno gledališče uničeno. Poslopje se je namreč začelo nenadoma pogrezati, čeprav je zgrajeno na trdnem betonskem temelju. Nekateri inženjerji predlagajo, naj bi podrl težko kupolo, da bi poslopje ne bilo tako obteženo, drugi pa menijo, da se bo dala katastrofa preprečiti, če podlože pod temeljno zidovje jeklene plošče. Ta čas, ko se strokovnjaki prepirajo, kaj bi kazalo ukreniti, je pa nevarnost od dne do dne večja.

NOGAVICE Z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

PRI ZOBOZDRAVNIKU

Tako, zdaj bo pa še malo zabolelo, toda ne bojte se preveč, stisnite junaško zobna odpetja široko usta.

Spomini na bombardiranje Londona

V angleškem radiu je obujal bivši poveljnik enega izmed Zeppelinov kapitan Joachim Breithaupt svoje spomine na čase, ko so Nemci letali nad London in ga bombardirali. Nekateri ljudje so menili, je dejal Breithaupt, da bi lahko Nemčija izpremenila cela mesta v prah in pepel, če bi bila energičneje posegla v vojno s svojimi zrakoplovi, kar pa ni res. To ni bilo mogoče niti l. 1914. in 1915, ko obramba proti napadom iz zraka še ni bila organizirana, pozneje so pa angleški letalci znatno omejili iz zraka pretečo nevarnost.

Jesen 1915 je bil Breithaupt poveljnik zrakoplova L. 15. Odleteli so iz Nemčije zgodaj zvečer in prispeli nad Temzo in vrgli iz zrakoplova balast, da bi se dvignili zelo visoko. Dvignili so se 10.000 čevljev visoko in ves čas so jih Angleži obstreljevali. Napasti so hoteli poslopije admiralitete in angleško banko, zadelo so pa druge dele mesta.

Drugič so krenili nad Liverpool, pa niso prileteli tako daleč. Na zadnjem poletu je zrakoplov dosegel London, ko

Rumunski ministrski predsednik Vaida-Voivode

Po vladni krizi v Rumuniji je sestavil novo vlado Valda-Voivode.

boljše čase.

Gost je krepko stisnil sosedovo roko in odšel. Kakop jo njegovem odhodu je prinesla Ksaweryjeva žena na mizo pečeno raco, tako prijetno dišečo, da je človeku ob pogledu na njo kar srce zavrislalo.

Saj sem se pa tudi pošteno bala, da bi ne bila prepečena; ta naš sosed si je izbral najneugodnejši čas. Jej, dragec moj.

Gospod Ksawery je v dušku izpil čašo domače višnjevke in z zavajanja vrednim apetitom razrezal lepo pečeno raco. Ta čas, ko je polagal zaslužen porčijo na ženini, drugo pa na svoj krožnik, je žena pripomnila:

Ta prizor si pa odigral res imenitno, kar je res je res. Zabavala sem se ko v gledališču. Malo je manjkalo, da se nisem še sama zjokala, ko si govoril o jutrišnjem obedu, ki da zanj nimaš denarja.

No, vidiš, — je odgovoril gospod Ksawery samozvestno. — Saj pravim, da je večna škoda mojega igralškega talenta. Če bi ga bil od mladih nog gojil, če bi bil ostal zvest gledališču, kako slajno karijero bi bil lahko napravil! Velik talent sem zakopal.

Prav praviš, — je pritrdila žena prvič brez ugovora. — Nikoli več ti ne bom upogovarjala.

so naenkrat poveljniku sporočili, da je zrakoplov na večjih krajih zadet. Pravi čudež je bil, da se zrakoplov ni vnel. Poveljnik je takoj zapovedal kreniti nazaj, toda tudi to ni pomagalo. Ze nad Temzo je zrakoplov padel. Dobrih 30 milj od obale se je pa zrakoplov prekomil. Poveljnik je bil z dvema pomočnikoma v gondoli, ki se je potopila. Vsi trije so splezali na ogrode razbitega zrakoplova, kjer so čakali, dokler ni prispela angleška bojna ladja in jih odpeljala v Chatham. To je bila prva posadka Zeppelina, ki so jo Angleži ujeti.

Carlos Davila,

bivši poslanik republike Chile v Washingtonu, ki je vodil socialistični revolucionarni pokret.

Odisejada nemškega vojaka

Skoraj neverjetno Odisejado je preživel 50letni bivši nemški vojak Oskar Daubmann, ki se je te dni naenkrat pojavil v Neapolju, dočim je v njegovem rojstnem kraju Edingenu pri Freiburgu že 20 let njegovo ime na spomeniku vojakom, ki so padli v bitkah na Sommi v Franciji. Daubmann je prispel v Neapolj v tako bednem stanju, da nemški generalni konzul Wolf prve dni sploh ni mogel zvedeti podrobnosti njegove burne preteklosti.

V začetku svetovne vojne se je prijavil Daubmann kot dobrovoljec in bil je poslan na Sommo. Tam je bil težko ranjen v prso in obelježal je na bojišču onemogel. Ko se je zavedel, je bil že v bolnici v Amiensu. Iz bolnice so ga poslali v ujetniški tabor, od koder je pisal znancom in materi, odgovora pa ni dobil. Kmalu je zahrepenel tako močno po domovini, da je sklenil pobegniti. Izrabil je zmešnjavo, ki je nastala nekega dne v taborišču, ko so slučajno ugasnile električne luči. Priplazil se je do vrat v trenutku, ko ga straža ni mogla opaziti in srečno je prišel na ulico. Tam ga je pa spoznala in prišla druga straža.

Begunec se je upiral aretaciji in je skušal pobegniti, toda straža je streljala in bil je znova ranjen. Po okrevanju je prišel pred vojno sodišče in obsojen je bil na 20 let težke ječe: kazen je moral prestati v Alžiru. Bajle se ni hotel naučiti nobene francoske besede in zato celih 15 let ni izpregovoril z jetniško stražo niti besedice. Ko so se pokazali na njem prvi znaki silne duševne depresije, mu je bila kazen omiljena. In tedaj je znova poskusil pobegniti. Simuliral je blaznost in neprestano je govoril sam s seboj. Ko je nekega dne zagledal na bližnji obali jadrnico, je pobegnil z dvorišča kaznilnice in skočil v vodo. Priplaval je do jadrnice in na njo sta ga potegnili dva mornarja, ki se pa z njima ni mogel spopasteti.

52

Roman

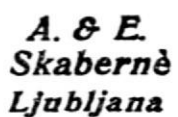
— Ne, mama, — je ugovarjala Klara, — imeti jih hočem takoj. Kakor vi sem morala tudi jaz navezati stike z imenitnimi gospodi. Verjemite mi, da Gregorio Turliani ni odpoval, ne da bi mi bil predstavil svojega bankirja za primer, da bi v njegovi odsotnosti kaj potrebovala. Ne bom vam torej tajila, da moram zdaj brezpozgovno imeti v rokah svoje dragule. Dajte mi torej za

— To se uredi, gospa tasca, to se

Brezbrizno in mirno je sedla Klara k

nosti samo v radost. Ker pa temu ni tako, bo najbolje, da se čim prej osamo-

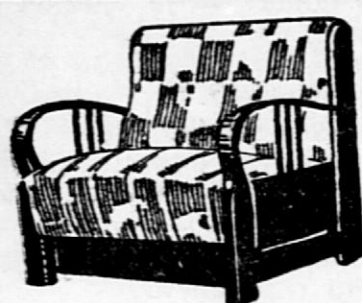
med štirimi očmi. Odšel je z njo v njeno sobo in zaklenil vrata.

Linbliana. Sv. Petra nasip št. 23.

„TRIBUNA“ F. B. L. tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov, Ljubljana, Karlovska c. 4. Znižane cene. Največja izbira. Ceniki franko.

Razstavljeno
na velesejmu
pav. J.

Kako se veselimo noči

ko bom spal na
mehkem, udobnem
spalnem fotelju, ki
sem ga kupil pri
tvrdki

Franc Jager

Telefon 20-42

tapetnik, Sv. Petra nasip št. 29.

VOLNO ZA MODROCE
prodaja zelo poceni šega, Can-
karjevo nabrežje 5/L 1814

Nov poklic

za dame in gospode z
ureditvijo strojnega ple-
tenja doma. Zajemcem
zaslužek okoli Din 1500
mesečno, ker napleteno
olago prevzamemo; pla-
čamo trud za pletenje in
dobavimo prejo za prede-
lanje. Pišite po brezplač-
ne prospekte še danes
na: Domača pletarska in-
dustrija Nr. 11 Josip Ka-
liš, Maribor, Trubarjeva
št. 2.

ŠPEDICIJA TURK

LJUBLJANA, Masary-
kova c. 9 (nasproti ca-
rinarnici) prevzema

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošilk, in to hi-
tro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija
pravičnega zaračunavanja carine po njej
deklariranega blaga in vse informacije
brezplačno.

Telefon interurban št. 2157.

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev,
selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z
vozovi na konjski upregu kakor tudi s tre-
mi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri
in sedem ton nosilnosti. 117

Telefon interurban št. 2157.

Erman & Arhar

TOVARNA POHIŠTVA

jedilnica tipa „Bled“
spalnica tipa „Št. Vid“

Velesejem paviljon „E“ — ŠT. VID nad Ljubljano.

Hotel BELLEVUE,

Omiš pri Splitu

Nova zgradba tik ob morju, tekoča voda v sobah, peščeno
kopališče, domača in dunajska kuhinja. Popolna penzija
s sobo in postrežbo Din 60.—do Din 85.— na dan.

Zdraviliška taksa odpravljena!

Makarska

Najcenejše in najlepše
morsko kopališče na Jadranu

VEZENJE ZAVES, PERILA,
MONOGRAMOV
ENTLANJE, AZURIRANJE,
PREDTISKANJE
»BREDA« ŽEPNI ROBCI, RAZNA
PREDTISKANA ŽENSKA ROČNA
DELA

Ivan Perdan nasledniki

LJUBLJANA

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga nudi po
nižji dnevni ceni: kavo, riž, najfinejše namizno olje, te-
stenine, čaj, žganje in vse drugo špecerijsko blago, —
Postrežba točna in solidna.

IVAN ROJC

POHIŠTVENO MIZARSTVO

ZG. ŠIŠKA

Š T E V. 93

IZDELKI SE OGLEDajo TUDI
NA VELESEJMU v paviljonu »E«

Fran Repič

sodarsko podjetje

Ljubljana-Trnovo, Kolesjska ul.
18 se pripravlja obiskovalcem ve-
lesejma za ogled razstavljenih
del v paviljonu »E« zunanje lope.

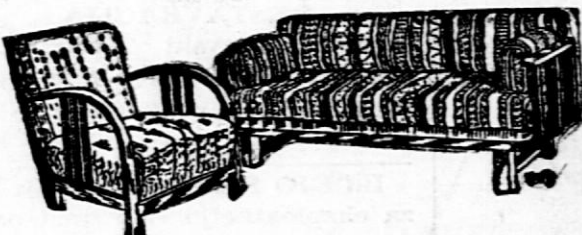
Egidij in Karol Erjavec

MIZARSTVO

Brod (poleg Tacenskega mostu) p. Št. Vid n/Lj.

Stalna zaloga pohištva — Samo domači, solidni zajamčeni
izdelki — Priznane nizke cene — Kadar kupujete pohištvo,
oglejte si našo zalogo — Ogled tudi ob nedeljah
Izdelki se ogledajo tudi na velesejmu Pav. »E«.

POSETNIKE VELESEJMA

Cene solidne in dobra izdelava.

SITAR KAROL, tapetnik in dekorater
Ljubljana, Wolfova ulica 12 (dvorišče)

opozarjam

pred nakupom
Couch divanov, da
si ogledate pri me-
ni v delavnici, ker
mojih izdelkov ni
bilo mogoče raz-
staviti, ker nisem
mogel izgotoviti
vseh naročil.

Na drobno!

Na debelo!

Najceneje in najbolje kupite vse pravo vrstno

vrvarske lastne izdelke

motvoz, žimo, volno,
afrik, kapok, nepremočljive
konjske plahte itd.

samo pri

Prva kranjska vrvarna in trgovina
s konopnino

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 31. Tel. št. 2441,
MARIBOR, Vetrinjska ulica št. 20. Tel. št. 2454,
CELJE, Kralja Petra cesta št. 33.

Usoda ljudi!

Prošli astrolog profesor Helén se je odločil izgotoviti vam brezplačno
vaš horoskop. Slava prof. Heléna je tako razširjena po svetu, da nam res ni
treba opozarjati nanj. Njegova znana sposobnost videti v bodočnost drugih, ne
glede na njihovo oddaljenost od njega, meji na čudežnost. Sami astrologi vseh
narodnosti z zvonicami imeni gledajo nanj kot na svojega mojstra. Prof. Helén
vam pove po resnici vso vašo usodo, napoveda vam, kdaj lahko dosežete uspeh,
dali najdete srečo itd. Njegov popis preteklih, sedanjih in bodočih dogodkov
bo vzbudil vaše občudovanje, presenečenje boste in uspehi boste. Ne bodite čmo-
gledi, ne bodite nejevoljni — vse bo boljše. Ali, kje naj dobite to gotovost?
Prof. Helén vam to pove: v zvezdah! Ne verujete?

Zvezde govore resnico!

Citajte, kar vam piše sam profesor-astrolog Helén.

Spoštovani prijatelji!

že ko sem samo omenil, da bom izgotavljal horoskope brezplačno, je bil
moj tukajšnji zavod in moj tajnik g. K. Havelka naravnost zasut s prošnjami
za postavljanje horoskopov.

Smatram za svojo dolžnost, da se vam tem potom zahvalim za vaše za-
upanje. Prosim pa samo nekoliko potrpljenja. Horoskop izgotovim vsakomur
po vrsti, kakor prihajajo prošnje. Zato ne poganjajte svojih prošnji.

Mislil, da se vam vsem najboljše oddolžim s tem, da tudi sam storim za
vse, kar je v mojih skromnih močeh. Dolga leta se že bavim s proučevanjem
zvezd in njihovim vplivom na človeško življenje. Naučil sem se razumevati od-
nošaje zvezd do človeške usode in zato lahko vidim v bodočnost ljudi.

To svojo sposobnost dajem sedaj na razpolago vsemu človeštvu. Javite mi
svoj naslov, poklic, dan, mesec in leto rojstva in povem vam o vaši usodi več,
nego bi smatrali za mogoče. Vse vam napravim brezplačno, kot nagrado za
mojo visoko starost in v zameno za moje stroške mi priložite le Din 10.—. Vse
dopise naslovite le na moj zavod takole:

Astrološki laboratorij K. Havelka,

Praga - Vinohrade, Sleská 116-J. Poštni predal 28. Českoslovaška.

Oprostite mi, da ne navajam svojega naslova. Samotar sem in za svoje
odgovorno delo potrebujem miru in zbranih misli. (Prof. Helén je star 86 let.)
Zahvaljujem Vas za Vaše prijateljstvo in zaupanje ter si bom prizadeval,
da vam napovem lepšo pot bodočnosti.

Vas vseh vdani prijatelj
prof. Helén, astrolog.

182

Naša opazka: Prof. Helén ni prerok, — marveč učenjak, ki je vse svoje
življenje posvetil zvezdam. Danes spada med naše največje dobrotnike, ker
nam kaže pota k sreči in zadovoljstvu ter nas svari pred nevarnostmi, ki nam
jih morda pripravlja usoda.

CITROEN

Zastopstvo za Dravsko banovino

LAMPRET IN DRUG, Ljubljana, Gosposvetska cesta 13

Vabi vse interesente na ogled raznih
tip osebni in tovornih avtomobilov
NA LJUBLJANSKI VELESEJEM
PAVILJON „G“

Dobava promptna. - Cene nad vse konkurenčne. - Plačilni pogoji
skrajno ugodni